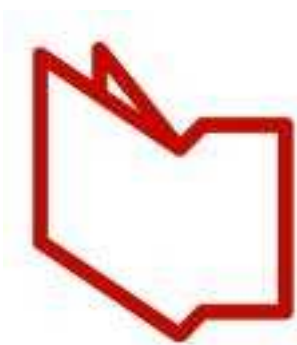

Informace

Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

11/2008

srpen 2008
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc červenec). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách Odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php> a pro veřejnost a internetových stránkách MF http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/mf_bulletin_knihovny.html

V tomto čísle jsou z českých titulů podchycena např. témata: rozpočtové hospodaření krajů a obcí, plnění Strategie vlády v boji proti korupci, přijetí eura v ČR, příprava nového zákona o penzijním připojištění, soulad české daňové legislativy s komunitárním právem upravujícím volný pohyb pracovních sil, vzestup cen zemědělských produktů, česká ekonomika po vstupu do EU, priority předsednictví ČR v EU v ekonomické oblasti, místní šetření správce daně, vystoupení z EU z právního hlediska a vliv společné měny na hospodářské cykly jednotlivých částí měnové unie.

Ze zahraničních zdrojů pak upozorňujeme např. na články týkající se reformy daně dědické a jejího významu pro rozštěpení podniku, usnadnění daňového přiznání, právní ochrany v řízení enforcement, zvýšení mýtného a strukturálního projektu celní správy (vše se týká Německa). Dále doporučujeme statě vztahující se k typologii daňových úniků a vyhýbání se placení daní (USA, Kanada, V. Británie), k metodám odhadu daně v mezinárodním srovnání (vybrané státy OECD), k boji s korupcí ve spojitosti s mezinárodními organizacemi, k zápasu o hospodářský, finanční a politický vliv ve světě, k veřejným financím a měnové politice v eurozóně, k dopadům aktuálních turbulencí na globálních finančních trzích, k modelu globální ekonomiky a k počtu zaměstnanců v místní správě ve Francii.

V další části Informací Vám nabízíme překlady: Čekání na nového Keynesa (problém globalizace), Posílení kompetencí (názor ministra financí Peera Steinbrücka na průběh reformy v Německu) a Francie chce zdanit zdravotní pojišťovny, aby se snížily nadměrné rozpočtové výdaje.

Navíc jsme pro Vás připravili seznam vybraných českých informačních zdrojů zaměřených na předsednictví ČR v Radě EU a informaci o monitoringu k tzv. ekologickým daním.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

Bulletin Informace Odborné knihovny MF vydává odd. Finanční a ekonomické informace Ministerstva financí

Redakce: Mgr. J. Machonský, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěli: Mgr. J. Benda, M. Beránková, Ing. J. Böhmová, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

UPOZORNĚNÍ

Vybrané české informační zdroje zaměřené na předsednictví ČR v Radě EU

Na stránkách úřadů

Úřad vlády ČR

<http://www.vlada.cz/cs/eu/predsednictvi/predsednictvi/default.html>

Ministerstvo financí

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/evropska_unie.html

Rada Evropské unie – předsednictví

<http://www.ue2008.fr/PFUE/lang/en/accueil>

Evropská komise – EU v ČR

http://ec.europa.eu/ceskarepublika/news/calendar/080317b_cs.htm

Dokumenty a termíny k českému předsednictví v Radě EU (Ministerstvo zahraničních věcí)

<http://www.mzv.cz/wwwo/default.asp?id=40979&ido=18305&idj=1&amb=3&ParentIDO=18305>

Stálé zastoupení ČR při Evropské unii (Ministerstvo zahraničních věcí)

<http://www.mzv.cz/wwwo/default.asp?NoObl=1&ParentIDO=18305&ido=18305&amb=3&idj=1>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

<http://www.msmt.cz/eu/ceske-predsednictvi-rady-eu-2009>

Ministerstvo průmyslu a obchodu

<http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/ceske-predsednictvi/>

Ministerstvo pro místní rozvoj

<http://www.mmr.cz/ceske-predsednictvi-v-rade-eu-2009>

Ministerstvo vnitra

<http://www.mvcr.cz/predsednictvi-ceske-republiky-v-rade-eu.aspx>

Ministerstvo zemědělství

<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=277>

Ministerstvo zdravotnictví

<http://www.mzcr.cz/Unie/Categories/105-casto-kladene-dotazy.html?menu=84>

Český statistický úřad - předsednictví

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/predsednictvi_v_rade_eu_2009

Parlamentní servis

<http://www.parlamentniserwis.cz/ministr-gandalovic-se-pripravuje-na-ceske-predsednictvi-eu.html>

Další zdroje

Euroskop.cz

<http://www.euroskop.cz/112/sekce/ceske-predsednictvi-2009/>

EURActiv

<http://www.euractiv.cz/ceske-predsednictvi>

Evropská unie 123 (rozcestník)

<http://www.evropskaunie123.cz/kapitoly.php?id=58>

Business Info

<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/predsednictvi-cr-v-rade-eu/1001720/>

Archiv Aktivních novin (pouze pro pracovníky MF)

<http://noviny.mfcr.cz/noviny2/>

CT24

<http://www.ct24.cz/domaci/ceske-predsednictvi-eu/>

Zelený kruh

<http://www.zelenykruh.cz/cz/evropska-unie-a-zp/ceske-predsednictvi-eu-2009/>

Vybrané zahraniční databáze pro vyhledávání na téma české předsednictví

Báze EBSCO (pouze pro pracovníky MF)

<http://eifl.nkp.cz/>

Báze Proquest – obsahuje mj. Financial Times, Economist atd. (pouze pro pracovníky MF)

<http://www.proquest.cz/>

Báze Factiva /placený přístup/ (pouze pro pracovníky MF)

<http://www.factiva.com/login.asp>

Vybrané internetové stránky zahraničních médií i s možností vyhledávání

European Voice

<http://www.europeanvoice.com/page/european-voice-news-analysis-and-comment-on-eu-affairs/1.aspx>

International Herald Tribune

<http://www.ihf.com/>

EU Observer

<http://euobserver.com/>

EU Business

<http://www.eubusiness.com/>

Europolitique

<http://www.europolitique.info/>

AP Archive

<http://www.aparchive.com/>

Media Monitoring - tzv. ekologické daně

Speciální monitoring od firmy NEWTON Media, zpracovaný k otázkám ekologických daní, je pro pracovníky MF připraven na intranetových stránkách Odborné knihovny MF:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Obsahuje 995 stran přehledu a plného textu z tištěných médií, televizních a rozhlasových pořadů a internetových serverů.

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	7
Daně.....	7
Ekonomické vědy. Ekonomie	15
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	16
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	21
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	24
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	25
Podnik a podnikání.....	26
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	27
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	28
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	28
Právo.....	29
Statistika. Demografie. Sociologie.....	30
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	32
Veřejné finance. Rozpočet	32
Zdravotnictví	34
Zemědělství	34
Životní prostředí.....	34
Životní úroveň	35
Ostatní.....	35
Zkrácené překlady odborných článků.....	36

Daně

Peter H. Dehnen

2006 amendments to the Germany-United States tax treaty become effective

Novela daňové smlouvy mezi Německem a Spojenými státy z r. 2006 vstupuje v platnost

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 7, p. 265-273

Protokol z r. 2006 k daňové smlouvě mezi Německem a Spojenými státy z r. 1989 vstoupil v platnost v prosinci 2007. V článku se rozebírají novelizovaná ustanovení týkající se např. srážkové daně u přeshraničních dividend, penzijních plánů, stálých provozoven a zavedení povinné arbitráže pro řešení daňových sporů. - Pozn.

Pavel Běhounek

Aktuálně k vývoji daní z příjmů

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 7, s. 2-9

Přehled schválených i chystaných změn v oblasti daní z příjmů. Novela ZDP od 1.7.2008 zákonem č. 126/2008 Sb., návrh novelizace ZDP od 1.1.2009 s částečným použitím pro rok 2008, daňová reforma 2010. Doplněno příklady.

Seppo Kari, Hanna Karikallio, Jukka Pirttilä

Anticipating tax changes: evidence from the Finnish corporate income tax reform of 2005

Anticipace daňových změn: příklad reformy daně z příjmů korporací ve Finsku v roce 2005

Fiscal studies, June 2008, Vol. 29, No. 2, p. 167-196

Studie zkoumá, jak finské podniky změny svoji investiční a dividendovou politiku v souvislosti s očekávaným nárůstem zdanění dividend v rámci reformy daně z příjmů korporací ve Finsku v roce 2005. Kromě teoretického výkladu zdanění dividend před a v rámci uvedené daňové reformy zkoumá reakci firem na reálných datech, využívá soubor panelových dat všech finských podniků z let 1999-2004. - Pozn.

Uwe Baldauf

Bedeutung des Grundsatzes der Einheitlichkeit der Leistung aus der Sicht der öffentlich-rechtlichen Umsatzsteuerpraxis : Informationen - Orientierungshilfen - Fallbeispiele

Důležitost principu jednotnosti výkonu z hlediska praxe daně z obratu ve veřejném sektoru : informace - orientace - praktické příklady

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Juni 2008, Jg. 57, Heft 11, S. 401-409

V souvislosti s často mnohostrannými a komplexními podnikatelskými aktivitami v rámci veřejného sektoru upozorňuje příspěvek na důležitost "zásady jednotného výkonu" při zdanění veřejnoprávních podniků daní z obratu v Německu. Uvádí odborný výklad zásady a na řadě konkrétních příkladů z praxe dokumentuje důležitost různých aspektů pro daňové posouzení výkonu. - Pozn.

By Bertrand Benoit

Berlin pressed to restore fuel tax break

Na Berlín je vyvíjen tlak, aby obnovil daňové prázdniny u pohonných hmot

Financial Times, 26.6.2008, No. 36728, p. 3

Německo možná znovu zavede daňové úlevy pro osoby dojíždějící do práce, aby je ochránilo před rostoucími cenami benzínu. Tato dotace byla zrušena v loňském roce, ale tlak na její obnovení je tak silný, že mu politici nedokážou čelit. Na druhé straně návrat "Pendlerpauschale" povede ke kritice vlády, že kvůli voličům ustupuje od reformního programu.

Donata Riedel

Bund erleichtert Steuererklärung

Německý stát usnadní daňové přiznání

Handelsblatt, 25.6.2008, Nr. 121, S. 3

Podle připravovaného německého zákona by v budoucnu mělo být daňové přiznání pro podnikatele podstatně jednodušší: hlášení o DPH by finančnímu úřadu zasílali pouze 1x za čtvrtletí (místo dosavadního měsíčního); výměna dat mezi podniky a FÚ by měla být pokud možno standardizována (administrativní úspory pro podniky se odhadují na 14 mil. eur a pro finanční správu na cca 66 mil. eur - pro podniky by to znamenalo náklady 1 mil. eur, pro finanční správu 5,5 mil. eur). Pro DPH se plánuje zvýšení limitů vázaných na hlášení k DPH, totéž k hlášení o dani ze mzdy.

Marcel R. Jung

Business Tax Reform Act II approved in referendum - measures and entry into force

Zákon o reformě podnikových daní II schválen v referendu - opatření a doba vstupu v platnost

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 6, p. 326-330

V r. 2007 schválil švýcarský federální parlament novelu daňového zákona pro podnikatelskou činnost a investice (Zákon o reformě podnikových daní II). Návrh prošel referendem a těsnou většinou byl švýcarskými voliči v únoru 2008 schválen. V příspěvku se rozebírají nová ustanovení zákona. - Pozn.

Štěpán Karas

Co nás čeká? : opravy daňových dokladů

Euro, 2008, č. 31, s. 75

Autor upozorňuje, že na základě novely zákona o DPH, která má nabýt účinnosti od 1.1.2009, by měla nastat významná změna u oprav daňových dokladů. Přehledně vysvětluje dosavadní praxi (typy dokladů a způsob jejich vykazování) a seznamuje s hlavními změnami v připravované novele, které zohledňují i legislativu EU v tomto směru.

Jaroslava Fojtíková

Česká daňová legislativa a její soulad s principem volného pohybu pracovníků v Evropské unii

Acta Oeconomica Pragensia, 2008, roč. 16, č. 2, s. 109-122

Autorka se zabývá otázkou možné harmonizace systémů přímého zdanění členských států EU se zaměřením na vybraná ustanovení českého zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (ZDP) a komunitárního práva upravujícího volný pohyb pracovníků. Ukazuje rozdíly daňových režimů zaměstnanců v závislosti na jejich daňovém rezidenství, zabývá se i možnými dopady případných změn na národní a evropské úrovni, jejich efektivností aj. Na základě srovnání s judikaturou ESD nabízí i náměty pro budoucí úpravy některých znění české daňové legislativy (ZDP), která nejsou plně v souladu s evropským právem. - Pozn. -- Viz též další příspěvky tematického čísla Globalization, multilateralism, regionalism.

Václav Benda

Daň z přidané hodnoty u oprav, údržby a technického zhodnocení nemovitostí

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 7, s. 24-28

Autor objasňuje uplatňování DPH u oprav, údržby a technického zhodnocení nemovitostí v návaznosti na aktuální znění zákona o DPH a výklady Ministerstva financí, a to jak z pohledu plátce (dodavatele či zhotovitele), tak i z hlediska objednavatele. Problematika je ilustrována na dvou příkladech.

Francesca Gastaldi, Paolo Liberati, Chiara Rapallini

A decomposition of the personal income tax changes in Italy: 1995-2000

Analýza změn daně z příjmu fyzických osob v Itálii v letech 1995-2000

FinanzArchiv, March 2008, Vol. 64, No. 1, p. 87-114

Příspěvek analyzuje hlavní změny daně z příjmů fyzických osob v Itálii v letech 1995-2000. Pozornost věnuje nejprve metodologickým otázkám spojeným s rozbořením daňových změn a redistribučních efektů. Dále předkládá empirické výsledky získané modelovým zpracováním databází italských domácností (včetně příjmů, demografických struktur a dalších sociodemografických faktorů) a jejich vyhodnocením. - Pozn.

Ergebnisse der steuerlichen Betriebsprüfung 2007**Výsledky daňového podnikového auditu v roce 2007**

Monatsbericht des BMF, Juni 2008, Nr. 6, S. 49-53

Příspěvek seznamuje s výsledky daňového auditu v podnicích v Německu v roce 2007. 13 646 auditorů vykonalo kontrolu u 213 375 podniků (což odpovídá 2,6 % z celkového počtu podniků). Výsledkem tohoto vnějšího auditu bylo zvýšení příjmů veřejných rozpočtů o dodatečných 16,6 mld. eur (průměrný výsledek na jednoho auditora činil 1,2 mil. eur).

Georg von Streit, Ralph Korf

Erosion des Lieferbegriffs**Eroze pojmu dodání**

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Juni 2008, Jg. 57, Heft 11, S. 410-424

Autoři upozorňují na nejasnosti, které se v současné době objevují při definování a výkladu pojmu dodání (dodávka) z hlediska obrátového zdanění. Ukazují vliv německého pojetí a pojetí Evropského soudního dvora při výkladu různých tematických okruhů problematiky a na konkrétních příkladech soudních rozhodnutí je dokumentují. Pokoušejí se též o systematizaci různých aspektů pojmu dodání. - Pozn.

By Nikki Tait

EU states see sharp rise in tax burdens, data show**Jak vyplývá z dat, ve státech EU dochází k výraznému nárůstu daňové zátěže**

Financial Times, 27.6.2008, No. 36729, p. 2

Celková daňová zátěž občanů a podniků v EU je opět na vzestupu. Jak vyplývá z nových údajů Eurostatu, celková výše poměru daní a příspěvků na sociální pojištění k HDP dosáhla 39,9 %. Mezi jednotlivými zeměmi EU jsou však stále velké rozdíly.

Sven Wehke

Fighting tax competition in the presence of unemployment: complete versus partial tax coordination**Boj proti daňové konkurenci v podmínkách nezaměstnanosti: úplná versus částečná daňová koordinace**

FinanzArchiv, March 2008, Vol. 64, No. 1, p. 33-62

Příspěvek analyzuje dopady daňové koordinace na blahobyt v podmínkách nedokonalého trhu práce (mzdová vyjednávání) a při rozlišování úplné a neúplné daňové koordinace. Představuje použitý model, jehož pomocí zkoumá, v jakých podmínkách má koordinované zvýšení zdanění mobilního kapitálu a nemobilní pracovní síly pozitivní či negativní účinky na blahobyt. - Pozn.

Alois Th. Nacke

Der Gesetzentwurf zum Jahressteuergesetz 2009**Navrhované změny zákonů k daňovému zákonu pro rok 2009**

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 26, S. 1396-1405

Přehled nejdůležitějších změn v návrhu německého daňového zákona pro rok 2009, tj. v oblasti daně z příjmů, korporeční daně a poplatkového řádu, s kritickými připomínkami. - Pozn.

Georgia Kaplanoglou, David M. Newbery

Horizontal inequity and vertical redistribution with indirect taxes: the Greek case**Horizontální nerovnost a vertikální redistribuce u nepřímých daní na příkladu Řecka**

Fiscal studies, June 2008, Vol. 29, No. 2, p. 257-284

Příspěvek zkoumá strukturu řeckých nepřímých daní z hlediska spravedlnosti jejich dopadu (horizontální nerovnosti a vertikální redistribuce). Předkládá nejprve vybrané koncepční otázky spojené s touto problematikou včetně metodologie. Dále stručně popisuje současný systém nepřímých daní v Řecku a rozebírá redistribuční efekty tří reformních scénářů. - Pozn.

Patrick Knörzer, Andreas Perdelwitz and Natascha Schneider

Inheritance tax - quo vadis?

Kam kráčíš, dědická daň?

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 6, p. 291-298

Autoři v článku shrnují rozhodnutí rakouského a německého ústavního soudu ohledně neústavnosti dědické daně a uvádějí rozdílné legislativní reakce v obou státech. Poté zvažují přeshraniční důsledky tohoto vývoje, a to zejména pokud jde o ukončení rakousko-německé smlouvy o dědické dani z r. 1954. - Pozn.

Hana Straková

Insolvenční zákon a daň z přidané hodnoty

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 6, s. 30-34

Úpadek (objasnění pojmu), způsoby řešení úpadku, účastníci insolvenčního řízení, konkurz jako jeden z možných způsobů řešení úpadku. Daňový subjekt v úpadku - jak se promítají změny insolvenčního zákona do zákona o DPH (podrobněji např. k prodeji zboží za ceny bez daně, k problematice zdaňovacího období, k podání daňového přiznání a ke splatnosti daně apod.).

Viktor Steiner, Katharina Wrohlich

Introducing family tax splitting in Germany: how would it affect the income distribution, work incentives, and household welfare?

Zavedení společného zdanění příjmů domácností v Německu: jak ovlivňuje rozdělení příjmů, pracovní pobídky a životní úroveň domácností?

FinanzArchiv, March 2008, Vol. 64, No. 1, p. 115-142

Autoři analyzují dopady tří různých návrhů na zavedení systému společného zdanění příjmů rodin v Německu. Představují nejprve hlavní body stávajícího systému rodinného zdanění v Německu (společného zdanění manželů) a dále rozebírají aktuální reformní návrhy vycházející z francouzského modelu zdanění a dalších modifikací podle počtu dětí. Empirická analýza je založená na behaviorálním mikrosimulačním modelu, který využívá databáze německého socioekonomického panelu SOEP. - Pozn.

Dalibor Bucek

Jak uplatnit ztrátu : daňové plánování

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 27, s. 58-59

Jak postupovat při uplatnění daňové ztráty u právnických osob. Časový limit pro odečtení daňové ztráty, omezení v uplatnění ztráty, převzetí daňové ztráty v případě fúze a rozdělení společnosti, problematika daňového posouzení. Doplněno příkladem.

Dana Trezziová

Je optimální pro podnikatele? : daňová reforma

Euro, 2008, č. 26, s. 66-67

V souvislosti s přípravou nového českého zákona o dani z příjmů autorka upozorňuje na nutnost vzájemného propojování návrhů české a evropské legislativy v oblasti daně z příjmů. Již v roce 2004 začaly práce na evropském projektu společného konsolidovaného základu daně z příjmu právnických osob (Common Consolidated Corporate Tax Base, CCCTB) a dvoje nová pravidla by znamenala větší zátěž poplatníků i daňové správy než současný zákon o dani z příjmů.

Veronika Boušová, Jana Dlouhá

K novele zákona o spotřebních daních a souvisejících předpisů zákonem č. 37/2008 Sb.

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 2, s. 8-12

Shrnutí hlavních změn vyplývajících ze zákona č. 37/2008 Sb. V dalším textu podrobněji k jednotlivým ustanovením zákona a také k připraveným vyhláškám MF a MZe.

Jan Široký, Anna Kovářová

K problematice rovné 15% daně

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 13, s. 8-10

Stručný příspěvek se snaží poukázat na skutečné daňové zatížení poplatníka daní z příjmů fyzických osob (z tzv. zaměstnaneckých příjmů). Blíže k problematice skutečné nominální výše daně, k efektivní sazbě daně (ETR), k zohlednění zákonného pojistného apod.

Peter Thelen

Mauterhöhung setzt deutsche Spediteure unter Druck

Zvýšení mýtného přitlačí na dopravce

Handelsblatt, 18.6.2008, Nr. 116, S. 4

K plánovanému zvýšení mýtného pro kamiony v Německu, současná a předpokládaná výše mýtného.

Lenka Hrstková Dubšeková

Místní šetření správce daně

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 7, s. 32-36

Pojem místní šetření, správce daně a subjekt daně, oprávnění pracovníků správce daně, povinnosti daňového subjektu a třetích osob, zajištění věci, výsledek místního šetření, místní šetření v připravovaném Daňovém řádu.

Peter Chrenko

Náměstek Peter Chrenko: celníci zůstanou celníky

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 6, s. 3, 6-7

K projektu institucionální reformy resp. záměru vytvořit novou daňovou výběrní organizaci v ČR s cílem zjednodušit a sloučit výběr veškerých daní, cel, sociálního a zdravotního pojištění. Představy o nové státní centralizované organizaci.

Ladislav Pitner

Návrh novely zákona o DPH na rok 2009

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 6, s. 2-8

V úvodu k hlavním důvodům zpracování a předložení novely zákona o DPH s účinností od 1.1.2009. Dále k nejdůležitějším změnám v zákoně o DPH (např. změny některých definic, změny týkající se základu daně, opravy chybně uplatněné daně, odpočtu daně, správy daně aj.).

Oto Olson

Nejen český rozpočet si pomáhá růstem sazeb daně z tabáku

Finanční management, 2008, roč. 5, č. 5, s. 45-46

Kontinuální zvyšování sazeb daně z tabákových výrobků v ČR, Německu a dalších zemích EU.

Eva Sedláková

Některé daňové výdaje zaměstnavatele z hlediska daně z příjmů. Dokonč.

Účetnictví, 2008, č. 6, s. 18-23

K novele zákona o daních z příjmů a změnám v ustanoveních týkajících se uplatňování daňových výdajů na straně zaměstnavatele. V této části příspěvku podrobněji o výdajích na kulturu a sport, na svoz zaměstnanců do/ze zaměstnání, na náhradu za dočasnou pracovní neschopnost a na závodní stravování a stravování při pracovní cestě. Doplněno několika příklady a testem.

Josef Federsel, Alena Kohoutková

Novely zákona o správě daní a poplatků přijaté v roce 2007

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 2, s. 37-44

Podrobný komentář ke změnám, které přinesly novely zákona o správě daní a poplatků v roce 2007.

Hana Straková

Operativní nájem. Dokonč.

Účetnictví, 2008, č. 6, s. 27-31

Ve druhé části příspěvku např. o nájmu prostředků pro dopravu, o daňových dokladech při pronájmu, o splátkovém kalendáři, o nároku na odpočet daně, o místu plnění apod. - z pohledu zákona o dani z přidané hodnoty. Doplněno příklady.

Eva Sedláková

Požizování, provozování a vyřazování hmotného majetku z hlediska daně z příjmů. Část 3., Pořízení nemovitosti koupí a na úvěr

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 2, s. 31-36

V této části seriálu k problematice nemovitého hmotného majetku z pohledu daně z příjmů. Nemovitost pořízená koupí, odpisování nemovitosti, závazné posouzení poměru výdajů (nákladů) spojených s provozem nemovitosti, nemovitost pořízená manžely, výdaje spojené s pořízením pozemků, kupní smlouva s výhradou vlastnictví po zaplacení, nemovitost pořízená na úvěr. Doplněno četnými příklady.

Zdeněk Morávek

Postup daňového subjektu v případě porušení rozpočtové kázně

Unes - účetnictví neziskového sektoru, 2008, roč. 6, č. 6, s. 3-8

Autor naznačuje postup daňového subjektu v případě, kdy správce daně u něho provede kontrolu použití dotace poskytnuté ze státního rozpočtu a zjistí porušení rozpočtové kázně související s touto dotací. Podrobněji k žádostem o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně, o prominutí penále za prodlení s odvodem a o posečkání daně. Doplněno příkladem a vzory vybraných žádostí.

David Jeroušek

Prekluze v daňovém řízení : k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu České republiky

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 6, s. 55-57

K rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 23.10.2007, č.j. 9 Afs 86/2007-161, které by mohlo odstranit nejednotnost ve výkladu institutu prekluze v daňovém řízení (zejména pak výkladu zániku povinnosti správce daně vyměřit daň).

Robert F. van Brederode

The re-emergence of gross receipt taxes in the United States

Návrat daně z hrubých tržeb ve Spojených státech

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 3, p. 182-191

V některých amerických státech se v posledních letech znovu objevily daně z hrubých tržeb. V článku je popsán současný stav a historické pozadí těchto daní, které jsou rovněž vyhodnoceny z ekonomického a právního hlediska. - Vysvětl.

Zigurds G. Kronbergs

Recent changes to Latvian tax legislation

Novinky v lotyšské daňové legislativě

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 6, p. 324-325

V lotyšské daňové legislativě byla ke konci roku 2007 projednána řada novel, další předpisy procházejí legislativním procesem v tomto roce. V příspěvku se rozebírají změny, k nimž došlo v pravidlech pro daně z příjmu fyzických a právnických osob. - Pozn.

Danuše Nerudová

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění v Evropě a ve světě

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 6, s. 59-62

Vznik první modelové smlouvy (model OSN), modelové smlouvy OECD, USA a Evropské unie. Ostatní modelové smlouvy.

Wolfgang Kessler ... [et al.]

Steuerliche Anreize zur Stimulierung von Forschung und Entwicklung in Deutschland : Plädoyer für ein steuerliches F&E-Regime in Deutschland, Teil 2

Daňové podněty ke stimulaci výzkumu a vývoje v Německu : obhajoba daňového režimu pro výzkum a vývoj v Německu. 2. díl

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 23, S. 1237-1241

Globální daňová soutěž klade trvalé požadavky, potřeba reformy se v Německu aktuálně týká zdanění výzkumu a vývoje; negativní dopad reformy podnikových daní, tři doporučené možnosti k dosažení atraktivnějšího režimu zdanění činností výzkumu a vývoje. Pohled na režimy zdanění v Nizozemsku (Patent Box), v Belgii (PID/Patent Income Deduction), v Lucembursku, ve Francii (crédit d'impôt recherche + zvýhodněná daňová sazba na licenční příjmy a zisky z prodeje patentů), v Irsku (licenční příjmy a zisky z "kvalifikovaných" patentů do výše 5 mil. eur jsou od daně osvobozeny), v Dánsku. - Pozn.

Jürgen Plenker, Heinz-Willi Schaffhausen

Steuerliche Behandlung von Gutscheinen und Tankkarten unter Beachtung der 44 Euro-Sachbezugsfreigrenze

Zdaňování bonusových a tankovacích karet z pohledu nezdanitelného limitu ve výši 44 eur

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 25, S. 1346-1349

Prostřednictvím věcných plnění mohou zaměstnavatelé v Německu svým zaměstnancům přilepšit a pokud hodnota tankovací karty atp. nepřekročí zákonný limit 44 eur měsíčně, nepodléhají tato plnění povinnosti zdanění a sociálních odvodů. K podmínkám a předpokladům poskytování věcných plnění (příklady), upozornění na zvláštnosti, které by mohly ohrozit uplatnění limitu 44 eur. K možnosti poskytnout zaměstnanci (či jeho rodinnému příslušníkovi) tzv. pozornost, pro niž je stanoven nezdanitelný limit ve výši 40 eur. - Pozn.

Jeffrey Simser

Tax evasion and avoidance typologies

Typologie daňových úniků a vyhýbání se placení daní

Journal of money laundering control, 2008, Vol. 11, No. 2, p. 123-134

Analýza typologie daňových úniků a vyhýbání se placení daní na příkladu amerických, kanadských a britských případů. - Pozn.

Pak K. Auyeung

Taxation trends and issues in the People's Republic of China: 1949 to 2006

Daňové trendy a otázky v Čínské lidové republice v letech 1949 - 2006

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 6, p. 248-259

Studie mapuje vývoj čínského daňového systému od uzavřené, centrálně plánované ekonomiky až k převážně tržně orientovanému otevřenému hospodářství. Zkoumá politické a hospodářské síly, které ovlivnily vývoj daňového systému, a rozebírá některé otázky a problémy jednotlivých období. - Vysvětl.

Günter Haep

Umsatzsteuer-Nachschau und Unverletzlichkeit der Wohnung

Vyhledávací činnost u daně z obrátu a nedotknutelnost obydlí

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. Juni 2008, Jg. 57, Heft 12, S. 445-457

Příspěvek se zabývá § 27b odst. 1 zákona o dani z obrátu (UStG) a jeho slučitelností s čl. 13 a čl. 19 odst. 1 ústavy (GG). Týká se slučitelnosti oprávnění finanční správy k vyhledávací činnosti za účelem správného a úplného vyměření a vymáhání daně z obrátu a nedotknutelnosti obydlí zaručeného ústavou. Pomocí ústavní judikatury vysvětluje pravidla provádění vyhledávací činnosti a ukazuje jejich meze, zejména pokud se jedná o vstup do bytu proti vůli jeho majitele. - Pozn.

Jindřiška Plesníková

Zaměstnanecké benefity

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 7, s. 6-14

K jednotlivým kategoriím zaměstnaneckých benefitů v ČR, základní ustanovení upravující daňový režim výdajů z titulu benefitů z pohledu zaměstnance/zaměstnavatele.

Hana Straková

Základ daně z pohledu zákona o dani z přidané hodnoty a z pohledu Evropského soudního dvora

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 6, s. 35-42

K problematice základu daně dle zákona o dani z přidané hodnoty a v rozhodnutích Evropského soudního dvora. Doplněno četnými příklady.

Josef Šrotýř

Zástavní právo a úskalí jeho aplikace v praxi

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 6, s. 16-21

K četným úskalím uplatnění zástavního práva v daňovém řízení.

Ladislav Pitner

Závazné posouzení sazby daně z přidané hodnoty

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 6, s. 15-16

K jedné z podstatných změn zákona o dani z přidané hodnoty - k možnosti požádat o závazné posouzení zařazení zdanitelného plnění z hlediska sazby DPH. S účinností od 1. ledna 2008 ji přinesl zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů (zák. č. 261/2007 Sb.). Náležitosti žádosti o závazné posouzení, zpoplatnění žádosti a postup při úhradě poplatku.

Bernd Rüber, Simone Angloher

Die Zurechnung des wirtschaftlichen Eigentums bei Film- und Fernsehfonds

Připočtení hospodářského majetku u filmových a televizních fondů

Finanz-Rundschau, 5. Juni 2008, Jg. 90, Heft 11, S. 498-506

Autoři analyzují podstatné aspekty připočtení hospodářského majetku u filmových produkčních fondů a upozorňují na nejasnosti, se kterými se finanční správa v Německu v tomto ohledu setkává. Uvádějí kritéria pro připočtení hospodářského majetku, probírají ustanovení výnosu o médiích a konkretizaci § 39 Odvodního řádu prostřednictvím výnosu o leasingu (zejména pokud jde o aplikaci částečné či úplné amortizace) při smlouvách na odbyt filmových a televizních děl. - Pozn.

Michael Schwarz

Zweifelsfragen bei der Einlage von Kapitalgesellschaften in Kapitalgesellschaften, insbesondere Wertaufholungsproblematik

Sporné otázky vkladů kapitálových společností do kapitálových společností, zvláště problematika navýšování hodnoty

Finanz-Rundschau, 20. Juni 2008, Jg. 90, Heft 12, S. 548-557

Autor se zabývá spornými otázkami spojenými s daňovým posouzením otevřených i skrytých vkladů kapitálových společností do jiných kapitálových společností v Německu, a to zejména pokud jde o novou úpravu v zákoně o doprovodných opatřeních v souvislosti se zavedením evropské společnosti (SEStEG) z roku 2006. Probírá jednotlivá kritéria pro posouzení této problematiky, vysvětluje je na praktických příkladech a nabízí možná daňová řešení. - Pozn.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 8/2008

Členské příspěvky a daň z příjmů. Zvýšení slev na dani. Superhrubé problémy zahraničních zaměstnanců. Bytové potřeby dle zákona o daních z příjmů. Otázky z praxe k dani z příjmů. Dodávka plynu a elektřiny z pohledu DPH. Oprava sazby daně.

č. 9/2008

Stanovení sazby DPH - aktuální problémy. Obchodování s cennými papíry. Nepeněžní příjem a směna. Cena sjednaná mezi nezávislými osobami. Převod podniku - společný systém zdanění. Výměna podílů, fúze a rozdělení společnosti - společný systém zdanění. Převod podniku, výměna podílů, fúze a rozdělení - společná problematika. Postoupení a vklad pohledávky. DPH při přemístění zboží do jiného členského státu.

Daňové a účetní poradenství

č. 27-28/2008

Studenti a jejich zaměstnávání [Zač.]. Jaké výdaje nám bernák uzná. Silniční daň na rok 2008. Cestovní náhrady. Kvalifikace zaměstnanců [Zač.].

č. 29-30/2008

Účtování DPH při dodání zboží s instalací či montáží. K 31. srpnu končí padesátíky. Sdělení Ministerstva financí k vracení DPH osobám se zdravotním postižením. Kvalifikace zaměstnanců [Dokonč.]. Studenti a jejich zaměstnávání [Dokonč.].

č. 31-33/2008

Daň z přidané hodnoty a postoupení pohledávek. K novele zákona č. 246/2008 Sb., o dani silniční a změnách platných pro zdaňovací období roku 2008. Výpočet slev dávky na dani při zaměstnávání zaměstnanců se zdravotním postižením. Postavení ručitele v daňovém řízení. Skupinová registrace k dani z přidané hodnoty.

Daňový TIP

č. 16/2008

Změny u trojdaně a věcného břemene v roce 2008. Nová úprava přeměn společností [k zákonu č. 125/2008 Sb. a k zákonu č. 126/2008 Sb.]. Odpovědnost zaměstnavatele za ztrátu předmětu. Má jednatel s.r.o. nárok na ochranné pracovní pomůcky? Jak účtovat autorské honoráře. Postup při kalkulaci povinného pojištění zaměstnanců. Co dělat v případě, že nám služby poskytuje firma, která na ni nemá živnostenské oprávnění? Je náhrada škody za zaměstnance daňově uznatelná? Ohlašovací povinnost o zaměstnaných důchodcích.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Petr Duczynski

Geneze neoklasických modelů růstu

Ekonomický časopis, 2008, roč. 56, č. 3, s. 261-273

Solowův-Swanův model, Ramseyho model, neoklasické růstové modely otevřené ekonomiky, endogenní růstové modely, modelování technologické změny.

Douglas Laxton

Getting to know the global economy model and its philosophy

Seznámení s modelem globální ekonomiky a jeho teoretickým rámcem

IMF staff papers, 2008, Vol. 55, No. 2, p. 213-242

První z osmi příspěvků zaměřených na model globální ekonomiky (GEM), případně další dynamické stochastické modely všeobecné rovnováhy Mezinárodního měnového fondu, představuje teoretickou strukturu modelu a na vybraných příkladech vysvětluje postupy při jeho sestavování. Navazující příspěvky se věnují možnostem aplikace modelu na různé konkrétní problémy a úkoly. - Pozn. -- Viz. i další příspěvky k tématu modelu globální ekonomiky v tomto monotematickém čísle.

David Lipka, Dan Šťastný

John Maynard Keynes, socialismus a hospodářská politika nacistického Německa

Acta Oeconomica Pragensia, 2008, roč. 16, č. 1, s. 108-116

Autoři se zabývají oprávněností spojování Keynesovy ekonomické teorie obsažené v díle Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz s hospodářskou politikou nacistického Německa. Nejprve představují Keynesovy názory na hospodářskou politiku a jeho vize společnosti. Dále je konfrontují s německou nacistickou ekonomickou doktrínou, příp. uvádějí též stručné porovnání se socialistickým systémem sovětského typu, a poukazují na shodné prvky. - Pozn. -- Viz též další příspěvky monotematického čísla věnovaného německým hospodářským dějinám.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

13. Nordisch-Baltische Finanzministerkonferenz am 17./18. April 2008 in Hamburg

13. konference ministrů financí skandinávských a pobaltských zemí ve dnech 17.-18. dubna 2008 v Hamburku

Monatsbericht des BMF, Mai 2008, Nr. 5, S. 59-66

Příspěvek informuje o jednání 13. konference ministrů financí skandinávských (severských) a pobaltských zemí konaném 17.-18. dubna 2008 v Hamburku. K projednávaným tématům patřilo mimo jiné financování vzdělání (optimální poměr mezi financováním ze soukromých a veřejných zdrojů) a dále šance a rizika spojená s rostoucím významem státních fondů na finančních trzích.

Vladimír Tomšík

Ať o euru debatují ekonomové

Hospodářské noviny, 22.7.2008, roč. 52, č. 142, s. 8

Příspěvek člena bankovní rady ČNB do diskuse o přijetí eura. Autor upozorňuje na možná rizika rychlého vstupu ČR do eurozóny, reaguje i na názory exportérů, kteří tvrdí, že neustálé posilování koruny je poškozuje (a euro je spasí). V závěru připomíná, že debata o zavedení eura by měla být postavena na ekonomických argumentech, a varuje před její přílišnou politizací.

Sándor Gardó, Antje Hildebrandt, Zoltan Walko

Die Auswirkungen der aktuellen globalen Finanzmarkturbulenzen auf Zentral-, Ost- und Südosteuropa : eine erste Einschätzung

Dopady aktuálních turbulencí na globálních finančních trzích na země střední, východní a jihovýchodní Evropy : první odhady

Finanzmarktstabilitätsbericht, Juni 2008, Nr. 15, S. 130-153

Příspěvek analyzuje dopady turbulencí na světových finančních trzích na region střední a východní Evropy (ČR, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, Chorvatsko), Turecko a Rusko. Popisuje transmisní kanály, kterými se může přenášet krizový vývoj na světových finančních trzích na sledované země. Dále předkládá empirická data, pomocí kterých ilustruje aktuální konkrétní dopady a porovnává jejich závažnost z hlediska celkového makroekonomického rámce a reálné nerovnováhy jednotlivých ekonomik. - Pozn.

Mejra Festić, Dejan Romih

Cyclicity of the banking sector performance and macro environment in the Czech Republic, Slovakia and Slovenia

Cykličnost výkonnosti bankovního sektoru a makroekonomické prostředí v České republice, Slovensku a Slovinsku

Prague economic papers, June 2008, Vol. 17, No. 2, p. 99-117

Příspěvek zkoumá vliv makroekonomického prostředí na vznik systémových rizik a tím na výkonnost bankovního sektoru vyjádřenou poměrem špatných úvěrů k celkovému objemu poskytnutých úvěrů v bankách. Ukazuje, že chování bank je procyklické a zpětně posiluje stávající vývoj konjunkturálního cyklu. Empirická analýza dokládá teoretické závěry na vývoji ukazatele špatných úvěrů ve vybraných zemích (ČR, Slovensko, Slovinsko) v letech 1995-2006. - Pozn.

Frank Partnoy

Do away with rating-based rules

Skončíte s pravidly založenými na ratingu

Financial Times, 9.7.2008, No. 36739, p. 11

Autor nesouhlasí se záměry ministrů financí EU a komisaře pro vnitřní trh McCreevyho ohledně regulace ratingových agentur. Podle něj pravidla založená na ratingu přivodila krizi vytvářením zvrácených iniciativ ke vzniku nových finančních nástrojů, které dostávaly vyšší rating, než si zasloužily. Evropští regulátoři by se měli připojit k návrhu americké Komise pro cenné papíry a burzy, která chce naopak zrušit mnohá svá pravidla založená na hodnocení úvěruschopnosti.

By Martin Feldstein

The dollar will fall further : unless Europe and others take steps to stimulate domestic demand

Dolar bude dále klesat : pokud Evropa a ostatní nepřijmou opatření ke stimulaci domácí poptávky

The International economy, 2008, Vol. XXII, No. 2, p. 16-17

Jeden z mnoha článků tohoto monotematického čísla čas. pod názvem "The dollar issue" zaměřeného na otázku dalšího vývoje kurzu dolaru a jeho postavení jako světové měny. Analýza situace, návrhy řešení. - K problematice viz i další články v tomto čísle čas.

The domino effect

Dominový efekt

The Economist, July 5th 2008, Vol. 388, No. 8587, p. 82

Podle učebnic ekonomie by měny zemí s velkými schodky běžného účtu měly depreciovat, tak jak to dělá americký dolar od r. 2002. Až do nedávné doby však tomu u řady měn bylo jinak, teprve nyní začíná jejich hodnota klesat. V článku se vysvětlují příčiny tohoto vývoje.

Jürgen Schaaf

Erweiterung bringt Euro nicht ins Schleudern : der wahrscheinliche Beitritt der Slowakei zur Währungsunion wird keine Rotation im EZB-Rat erzwingen

Rozšíření eurozóny nepřivede euro do úzkých : pravděpodobné přistoupení Slovenska k Evropské měnové unii si nevynutí rotaci v Radě Evropské centrální banky

Auszüge aus Presseartikeln, 7. Mai 2008, Nr. 19, S. 9

Příspěvek zvažuje změny, které by podle stanov Evropského systému centrálních bank měly nastat v Radě Evropské centrální banky v souvislosti s očekávaným přistoupením Slovenska do eurozóny k 1.1.2009. Informuje i o alternativním "principu rotace", který by zpomalil předpokládané změny hlasovacích práv až do přistoupení dalších států. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 9/2008. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., 6. května 2008.

Eura v kapsách Slováků, ale kdo bude další?

Kapitál, 2008, č. 7-8, s. 18-19

Vyhlídky Maďarska, ČR, Polska, Rumunska a dalších států na přijetí společné evropské měny. - Příspěvek vychází z údajů Erste Group.

Martina Pažitková, Jana Mravcová

Euroúpal sa šíri

Trend, 2008, č. 25, s. 14-15

K přípravám na přijetí eura v SR; návrhy na duální zobrazování cen (vč. důchodů, sociálních dávek a peněžních údajů pro zdravotní pojištění), postihy spekulantů, odškodnění občanů, zmrazování cen, limitování cenového růstu, pravidla zaokrouhlování.

Jan Iša, Ivan Okáli

Európska menová únia, optimálna menová oblasť a možné dôsledky vstupu Slovenska do eurozóny

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 3, s. 318-344

Úskalí EMU, otázky jejího směřování k optimální měnové oblasti, problematika jednotné měnové politiky ECB. Možné důsledky vstupu Slovenska do EMU (zahraniční zkušenosti, připravenost SR, vyrovnávání úrovně mezd a důchodů apod.).

Jaromír Beneš, Jaromír Hurník, David Vávra

Exchange rate management and inflation targeting : modeling the exchange rate in reduced-form New Keynesian models

Řízení směnného kurzu a cílování inflace : modelování směnného kurzu v redukované formě neokeynsiánského modelu

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 3-4, p. 166-194

Příspěvek představuje strategii modelování chování směnného kurzu v podmínkách cílování inflace a devizových intervencí centrální banky. Autoři využívají standardní redukovanou formu neokeynsiánského modelu monetární transmise, běžně používanou při měnových analýzách v centrálních bankách a MMF, vysvětlují některé modifikace svého přístupu a jeho užitečnost pro praxi. - Pozn.

Axel A. Weber

Financial market stability

Stabilita finančního trhu

Auszüge aus Presseartikeln, 11. Juni 2008, Nr. 24, S. 3-7

Autor rozebírá aktuální problematiku týkající se finančních trhů a měnové politiky z pohledu centrální banky. Zaměřuje se zejména na význam a důležitost finanční stability, zvažuje důvody nedávných otřesů na finančních trzích a vyvozuje poučení z těchto zkušeností. Věnuje se též podrobněji některým otázkám spojeným s likviditou bankovního trhu u operací, kterých se centrální banka účastní. - Pozn. - Přednáška guvernéra Deutsche Bundesbank na London School of Economics dne 6. června 2008.

Hans Reckers

Gefragt ist eine Regulierung mit Augenmaß

Poptávka je po přiměřené regulaci

Auszüge aus Presseartikeln, 18. Juni 2008, Nr. 25, S. 10-11

Autor se zabývá aktuálním přístupem k regulatorním opatřením na mezinárodních i národních finančních trzích v souvislosti s turbulencemi z posledních let. Ukazuje iniciativy v tomto směru jak na politické, příp. mezistátní úrovni, tak na úrovni účastníků trhů. Zabývá se též otázkou správné míry regulace a prosazování žádoucích principů fungování trhů přispívajících k zajištění jejich větší stability. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., 14. června 2008.

Adam Geršl, Jaroslav Heřmánek

Indicators of financial system stability: towards an aggregate financial stability indicator?

Ukazatele stability finančního systému: směřování k souhrnnému ukazateli finanční stability?

Prague economic papers, June 2008, Vol. 17, No. 2, p. 127-142

Příspěvek představuje metodologii vybraných ukazatelů finanční stability včetně pokusu o konstrukci souhrnného ukazatele finanční stability. Seznamuje s odbornou diskuzí k tomuto tématu vedenou v rámci mezinárodních finančních institucí, zejména MMF. Pomocí dat z pilotní studie z roku 2005 dále hodnotí kvalitu hlavních ukazatelů finanční stability sestavených MMF pro Českou republiku a

další vybrané země. Představuje též experimentální konstrukci jednoduchého agregátního indexu stability bankovního sektoru v ČR a hodnotí jeho výhody a nevýhody. - Pozn.

Jiří Novotný, Jiří Šouša

Instrument germanizace velkého podnikání v protektorátu Čechy a Morava? : k vývoji Pražské burzy pro zboží a cenné papíry a jejímu fungování při obchodování akciemi v letech 1939-1945

Acta Oeconomica Pragensia, 2008, roč. 16, č. 1, s. 74-87

Příspěvek rozebírá úlohu Pražské burzy pro zboží a cenné papíry v době druhé Československé republiky a v letech okupace zbytku českých zemí. Dokládá omezování liberálních principů jejího fungování ve prospěch řízeného hospodářství, vliv rasových předpisů na personální a organizační otázky aj. Zaměřuje se zejména na formy transakcí s akciemi a ukazuje nestandardní aspekty fungování v těsně předválečném a válečném období v porovnání s obecnými stanovami z meziválečné doby. - Pozn. -- Viz též další příspěvky monotematického čísla věnovaného německým hospodářským dějinám.

Tomáš Slačik

Je třeba se bát zdražování? : eurozóna

Euro, 2008, č. 30, s. 72-73

Příspěvek do diskuze o výhodách a nevýhodách zavedení eura v ČR se zaměřuje na očekávaný růst cen. Ukazuje, že nárůst inflace po přijetí eura není zdaleka tak samozřejmý, jak se obecně předpokládá a lze jej ovlivnit vhodnými hospodářskopolitickými rozhodnutími.

Clemente De Lucia

Monetary policy in the eurozone

Měnová politika v eurozóně

Conjoncture, June 2008, No. 6, p. 3-13

Příspěvek analyzuje důležité faktory ovlivňující rozhodování Evropské centrální banky. Rozbor reakční funkce ECB aplikuje na základě modifikovaného Taylorova pravidla. Odhaduje budoucí vývoj úrokových sazeb, porovnává reagování ECB na změny cen nemovitostí, nárůst inflace a jiné makroekonomické změny s reakcí americké centrální banky (Fed). - Pozn.

Karel Zaoral

Otazník jménem euro : analýza

Euro, 2008, č. 30, s. 38-41

Autor se vyjadřuje k dosavadní nejistotě ohledně přijetí eura v České republice. Uvádí hlavní argumenty pro a proti jednotné měně v ČR, zmiňuje i postoj Evropské centrální banky k přijetí eura v konvergujících ekonomikách. Komplikovanost rozhodování o dopadech přijetí eura na českou ekonomiku by mohly snížit praktické zkušenosti Slovenska vstupujícího do eurozóny k 1.1.2009.

Karel Machala

Přes hranice proniká nejméně retail : aktivity evropských bank v ČR a českých v EU v rámci jednotné licence

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 6-7, s. 8-10

K problematice poskytování přeshraničních finančních služeb v EU. Současný stav, překážky v retailovém bankovníctví, otázka dohledu nad přeshraničními aktivitami finančních ústavů, jednotná licence a deregulace apod. - K tématu viz i další příspěvky v tomto čísle čas. na s. 10-12.

By Francesco Guerrera, James Politi and Krishna Guha

Race to prop up loan giants

Závody v podpoře hypotečních gigantů

Financial Times, 14.7.2008, No. 36743, p. 1

Pád akcií amerických hypotečních polostátních agentur Fannie a Freddie vyvolal jednání amerického ministerstva financí a centrální banky o možné pomoci. V článku se rozebírají možné formy podpory a reakce trhu. - Viz i další články k problematice na s. 2 a 13 tohoto čísla, i ve FT ze dne 15.7.

Petra Davidová, Renata Opravilová

Rating a stabilita finančního systému

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 6-7, s. 20-24

Specifika ratingu bank, diskuse o jeho spolehlivosti, definice ratingu, důležité informace tzv. sovereign ratingu, rating bank v ČR, možnosti použití externího ratingu. Doplněno četnými číselnými údaji z členských zemí EU, přehledem ratingových agentur zapsaných v ČR a stupnicí úvěrové kvality. - K tématu viz přísp. na s. 24-25 s názvem Role ratingu v sektoru pojišťoven.

Courtney J. Linn

Regulating the cross-border movement of prepaid cards

Regulace přeshraničního pohybu předplacených karet

Journal of money laundering control, 2008, Vol. 11, No. 2, p. 146-171

Vysvětlení pojmu "předplacené karty", jejich význam a užití; možnost využívání karet k praní špinavých peněz; návrh legislativy k regulaci pohybu těchto karet z nebo do USA; dosavadní režim CMIR (Report of International Transportation of Currency or Monetary Instruments). - Pozn.

Mojmír Helísek

Riziko měnové krize z hlediska účasti v kursovém mechanismu ERM II

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 3, s. 380-403

Příspěvek se zaměřuje na kursově konvergenční kritérium a riziko měnové krize, spojené s jeho plněním - tj. na možné nebezpečí "spekulativního útoku" na kurs měny, setrvávající v ERM II a na důsledky z toho plynoucí. Podrobněji o kursovém mechanismu ERM II a kursově konvergenčním kritériu, o fixních kursech a ERM (ERM II), o potenciálních zdrojích měnové krize a o druhé generaci modelů měnové krize.

Snowed under : Swiss banks

Plno problémů : švýcarské banky

The Economist, July 5th 2008, Vol. 388, No. 8587, p. 75-76

Na příkladu UBS a Credit Suisse se ukazuje, jak se švýcarské banky snaží zachovat svůj model podnikání a možná i nezávislost. V článku se zmiňuje vznik nového regulačního úřadu od ledna příštího roku a také stále diskutovaná otázka bankovního tajemství. - Problematikou se zabývá i článek ve Financial Times ze dne 11.7.2008 na s. 1 pod názvem Big Swiss banks hit by capital demands.

Rolf Ackermann, Hans Jakob Ginsburg, Bert Losse

Urlaub gestrichen

Ze seznamu výdajů poprvé škrtnáme dovolenou

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 23, S. 24-30

Oficiální statistika Spolkového statistického úřadu sice přiznává zhruba tříprocentní inflaci, index počítvaný inflace (IWI) renomovaného odborníka H.W. Brachingera však uvádí hodnotu cca 12 procent. Index IWI lépe zobrazuje životní realitu spotřebitelů, protože posuzuje zboží podle četnosti koupě a ne podle jeho podílu na celkových výdajích. Inflace vnímaná v rekordních 12 procentech s sebou samozřejmě nese další snížení spotřeby očekávané v důsledku oficiální inflace a také negativní dopad na konjunkturu. Příklady zvyšování cen (především) v důsledku růstu ceny ropy a surovin, meziroční zvýšení výdajů vzorové rodiny. Zrychlování celosvětové cenové spirály; obavy ze stagflace.

Eva Kaňková

Vliv společné měny na hospodářské cykly jednotlivých částí měnové unie

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 3, s. 345-361

Autorka nejprve srovnává názory Paula de Grauweho a Paula Krugmana na fungování měnové unie, zejména na vliv jednotné měny na hospodářské cykly. Dále zjišťuje, zda dosavadní vývoj v eurozóně napovídá, že se hospodářské cykly mezi jednotlivými zeměmi stávají synchronizovanější či nikoli.

Thomas Breuer ... [et al.]

Wird das Portfoliorisiko nach den derzeitigen Eigenkapitalvorschriften unterbewertet?

Je portfoliové riziko podle současných předpisů o kapitálové přiměřenosti podhodnoceno?

Finanzmarktstabilitätsbericht, Juni 2008, Nr. 15, S. 122-129

Studie kriticky analyzuje názor, podle kterého dochází při odděleném výpočtu potřebné kapitálové kvóty ke krytí tržních a úvěrových rizik k tendenčnímu přeceňování celkového rizika. Vysvětluje rozdíly mezi integrální a oddělenou analýzou tržních a úvěrových rizik u různých portfolií a z toho plynoucí možné chybné závěry při oceňování skutečných úvěrových rizik. K analýze využívá databáze rakouských bank. - Pozn.

Petr Jakubík

Zadlužených přibývá : osobní bankroty

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 25, s. 50

K nárůstu počtu lidí s nízkými příjmy, kteří přecenili své finanční možnosti a nejsou schopni splácet své závazky. Údaje o vývoji v sektoru nebankovních institucí (jimi poskytované úvěry tvoří asi 60 % závazků zmíněné skupiny lidí) a o pomoci sdružení a poraden pracujících na neziskovém principu (např. Poradna při finanční tísní). Dále o možnosti oddlužení (tzv. osobním bankrotu).

Renáta Bašková

Zoznam zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov patriacich do kompetencie Národnej banky Slovenska, platných k 1.6.2008

Biatec, jún 2008, roč. 16, č. 6, s. 11-14

Přehled zákonů, vyhlášek a opatření, které se kromě bankovníctví týkají i dalších oblastí - např. kapitálového trhu, cenných papírů, pojišťovnictví, deviz apod.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Matthias Eberle, W. Gillmann, Finn Mayer-Kuckuk

Atomindustrie erwartet neuen Boom

Atomový průmysl očekává nový boom

Handelsblatt, 30.6.2008, Nr. 124, S. 16

Celosvětový hlad po energii by měl pomoci utišit návrat k atomové energii (AE), poptávka však je obrovská a kapacity nedostatečné - prudce se zvyšují náklady spojené s výstavbou atomových elektráren, závažný problém představují i dodací lhůty těchto investičních celků. V tabulce celosvětový přehled producentů atomové energie (vč. podílu AE na celkové produkci elektřiny), s počtem jejich rozestavěných a plánovaných atomových elektráren a předpokládaným výkonem.

Krishna Guha

Blowing in the wind : America braces itself for the risk of a second dip

Ve větru : Amerika se připravuje na riziko druhého poklesu

Financial Times, 18.7.2008, No. 36747, p. 7

Analýza současné situace a dalšího vývoje amerického hospodářství. Lepší než očekávané výsledky hospodaření v prvním pololetí, obavy z dalšího poklesu ve zbývající části roku. Tři hlavní problémy: trh bydlení, finanční trhy a ceny komodit. Návrhy opatření.

Richard Lapper ... [et al.]

Brazil

Brazílie

Financial Times, 8.7.2008, No. 36738, sep. sect. (6 p.)

Hospodářsko-politický přehled o Brazílii upozorňuje na stabilitu země, neukončenou transformaci, rostoucí životní úroveň i rozdíly v ní aj.

F. Mayer-Kuckuk

Brüssel rudert beim Biosprit zurück

Brusel mění kurs u biobenzinu

Handelsblatt, 7.7.2008, Nr. 129, S. 7

Obrat v energetické strategii EU se týká podpory biobenzinu, neboť dle studie Světové banky je zvyšování cen potravin způsobeno ze 3/4 pěstováním rostlin pro potřeby výroby biobenzinu. Ve vyspělých státech panují obavy z potravinové krize v mnoha zemích a následného ohrožení bezpečnosti. Řešením navrhovaným zeměmi G8 je vytvoření nouzových obilných rezerv.

Stefan Wagstyl, Kerin Hope and Theodor Troev

Bulgaria

Bulharsko

Financial Times, 8.7.2008, No. 36738, sep. sect. (4 p.)

Rozbor hospodářské situace v Bulharsku se zaměřuje na vývoj nezaměstnanosti a inflace, boj s kriminalitou a korupcí aj.

Ralph Atkins

Clouds darken growth prospects

Nad růstem se stahují mračna

Financial Times, 17.7.2008, No. 36746, p. 3

Jak vyplývá z analýzy, vysoké náklady na energie, silné euro a zvyšující se inflace ohrožují několik evropských zemí. "Meteorologická mapa" Evropy znázorňuje očekávaný vývoj v jednotlivých zemích, ČR však není do konsenzuální předpovědi reálného růstu HDP a spotřebitelské inflace zařazena.

Vojtěch Spěváček ... [et al.]

Česká ekonomika po vstupu do Evropské unie

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 3, s. 291-317

Stať analyzuje ekonomickou výkonnost a makroekonomickou stabilitu české ekonomiky v letech 2001-2006 (v mezinárodním kontextu a s využitím alternativních ukazatelů). Vývoj HDP a HND, sektorová struktura ekonomiky, zdroje ekonomického růstu, změny poptávky, makroekonomická rovnováha, procesy konvergence k zemím EU (přibližování ekonomické úrovně, cenová konvergence).

Kristina Walter

Eisenbahnverkehr 2007 : Güterverkehr wächst - Personenverkehr stagniert

Železniční doprava v roce 2007 : nákladní doprava roste - osobní doprava stagnuje

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 5, S. 420-428

Příspěvek seznamuje s hlavními rysy vývoje železniční dopravy v Německu v roce 2007. Sleduje různé aspekty nákladní a osobní železniční dopravy včetně srovnání s dalšími druhy dopravy a mezinárodního srovnání. Pozornost je též věnována dopadu stávek na železniční dopravu, vývoji nehodovosti aj. - Pozn.

Peter Baláž

Energia - kľúčový faktor súčasnej hospodárskej politiky Európskej únie

Ekonomický časopis, 2008, roč. 56, č. 3, s. 274-295

Postavení energie v hospodářské politice Evropské unie, pozice EU na ropných trzích a na trzích zemního plynu, jaderná energie a její postavení ve strategických záměrech EU, energetické partnerství EU a Ruska, společná energetická politika EU.

Helmut Hauschild

Energiepreis ruft Brüssel auf den Plan

Cena energie vyzývá Brusel k aktivitě

Handelsblatt, 20./21./22.6.2008, Nr. 118, S. 3

Na základě rozhodnutí na vrcholném setkání EU bylo rozhodnuto o možnosti úlev pro domácnosti s nízkými příjmy s tím, že jednotlivé státy mohou provést vlastní příslušná opatření, pokud budou

krátkodobá a účelová (míněny tím jsou např. sociální tarify pro elektřinu a plyn). V Rakousku např. od 1.7.2008 zvýšili paušály pro pendlery, ve Velké Británii dostanou chudé domácnosti příspěvek na topení, v Portugalsku a Španělsku zvažují zavedení subvencí pro rybářský průmysl. V oblasti daňových opatření figuruje např. návrh na zavedení spekulační daně (Rakousko) či zmrazení/snížení DPH u PHM a topného oleje (Francie), to však vyžaduje jednohlasný souhlas členských států. Naproti tomu Itálie, která navrhuje zdanit zvýšené zisky ropných koncernů, se zásahu ze strany EU nemusí obávat. K podílu fiskálu na ceně benzínu v Německu.

Günter Wolf

Fahrzeugerzeugung in Österreich : eine Erfolgsgeschichte trotz derzeitiger Schwächephase
Výroba automobilů v Rakousku : historie úspěchu navzdory současné fázi útlumu

Report, 2008, Nr. 2, S. 7-9

Příspěvek rekapituluje oživení rakouského automobilového průmyslu v posledních deseti letech. Ukazuje jeho provázanost s německým automobilovým průmyslem a jeho příspěvek k hospodářskému růstu a tvorbě pracovních míst v Rakousku. Pozornost věnuje též vazbám rakouských výrobců na trh zemí střední a východní Evropy s jeho relativně vysokým růstovým potenciálem, podpoře konkurenceschopnosti tohoto odvětví, současné konjunktury aj.

Sven Prange

Goliath gewinnt

Goliáš vítězí

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 24, S. 76-78

Mléčná krize v Německu, prosazení zvýšené ceny mléka. V grafu složení ceny mléka.

Martin Wolf

How to manage the world economy through two crises

Jak řídit světovou ekonomiku v průběhu dvou krizí

Financial Times, 25.6.2008, No. 36727, p. 13

Autor rozebírá současnou hospodářskou situaci ve světě a tři efekty skokového zvýšení cen energií. Z krátkodobého hlediska zdůrazňuje nutnost tvrdší měnové politiky v rozvíjejících se ekonomikách a důrazně odmítá myšlenku, že za růstem cen ropy nebo potravin jsou spekulace. Dlouhodoběji je nutné uvolnit energetické restriktce růstu, což znamená zvýšit veřejné a soukromé investice do výzkumu energií, zejména obnovitelných zdrojů.

Giovanni Binetti

Italien keucht hinterher

Itálie nestačí tempu

Auszüge aus Presseartikeln, 28. Mai 2008, Nr. 22, S. 19

Příspěvek stručně zaznamenává nepříznivý hospodářský vývoj v Itálii v posledních letech. Na konkrétních datech dokládá prakticky nulový hospodářský růst, nové zadlužování, téměř žádné zahraniční investice, ztrátu konkurenceschopnosti. Nevycházejí ani snahy o zpřísnění rozpočtové disciplíny, příp. o investiční pobídky na oživení ekonomiky; zůstává jen naděje na zahraniční investice. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., 23. května 2008.

Jiří Hezký

Nejúspěšnější etapa českého stavebnictví

Stavitel, 2008, roč. 16, č. 6, s. 52-53

Hodnocení stavební produkce v ČR v letech 2000-2007 a její porovnání s vývojem v Evropě a západní Evropě. Struktura směrů stavební produkce.

Ladislav Tajovský

New Deal na pozadí americké hospodářsko-politické tradice

Ekonomická revue, 2008, roč. 11, č. 2, s. 46-64

V úvodu stručně k termínu New Deal (Nový úděl). Dále o myšlenkových proudech, událostech a osobnostech, které byly inspirací pro New Deal - soubor hospodářských a hospodářsko-politických

opatření prezidenta Roosevelta ve 30. letech 20. století, jimiž se pokoušel odstranit důsledky Velké hospodářské krize. V závěru o dědictví New Dealu pro americkou hospodářskou politiku. - Pozn.

Dana Ondřejová

Ochrana hospodářské soutěže a "národní šampioni". 5. část, Národní šampioni jako příjemci veřejných podpor

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 5, s. 19-31

Veřejné podpory v právu ES a v českém právním řádu. Formy veřejné podpory. - Pozn.

Jaroslav Fingerland

Ruská ekonomika na křižovatce

Scientia et Societas, 2008, roč. 4, č. 2, s. 43-59

Aktuální makroekonomická situace Ruska, zásadní nerovnováhy a disproporce (demografická situace, sociální nerovnosti, struktura ekonomiky, úroveň konkurenceschopnosti), řešení navrhovaná ruskou administrativou, koncepce dlouhodobého sociálně-ekonomického rozvoje Ruska do roku 2020 (tři scénáře).

Javier Blas and Joanna Chung

The usual suspects : are financial investors driving up the cost of commodities?

Obvyklí podezřelí : vyhánějí finanční investoři cenu komodit do výše?

Financial Times, 8.7.2008, No. 36738, p. 7

V souvislosti s pokračujícím nárůstem cen surovin připravují američtí politici opatření, která by omezila nadměrné spekulace. Jak však z článku vyplývá, ne všichni jsou si jisti, že za růstem cen jsou spekulace, a také že nová legislativa bude mít nějaký efekt.

Debora Revoltella

Wolken am globalen Konjunkturhimmel... : CEE-Länder kommen mit den Herausforderungen derzeit gut zurecht

Mraky na nebi globální konjunktury... : země střední a východní Evropy zvládají výzvy zatím dobře

Report, 2008, Nr. 2, S. 11-12

Příspěvek odhaduje dopady současného vývoje globální konjunktury na země střední a východní Evropy. Hlavní rizika vidí v omezení úvěrů v důsledku zmenšení přeshraničních kapitálových toků a v očekávaném poklesu růstu v eurozóně. Pro skupinu zemí střední Evropy očekává pokračování hospodářského růstu, pro skupinu baltských států uvádí korekturu předpokládaného tempa růstu a odhaduje též dopady na země jižní Evropy.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Jan Hřích

Možné priority českého předsednictví EU v ekonomické oblasti

Scientia et Societas, 2008, roč. 4, č. 2, s. 3-21

Cílem příspěvku je zmapovat názory rozhodujících společensko-politických aktérů (především politických stran) na to, jaké jsou nejdůležitější zájmy České republiky v oblasti ekonomické integrace v rámci EU. Na základě konfrontace zájmů ČR s prioritami EU autor předkládá návrh konkrétních priorit českého předsednictví. Podrobněji např. k pravděpodobnému stavu unijní agendy v oblasti vnitřního trhu a ekonomických politik v prvním pololetí 2009, k zájmům ČR v těchto oblastech, k dosud stanoveným vládním prioritám předsednictví apod.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Ivan Jakubec

Československo-západoněmecké obchodněpolitické a dopravněpolitické vztahy v období 1968-1989

Acta Oeconomica Pragensia, 2008, roč. 16, č. 1, s. 38-52

V návaznosti na svoji studii o československo-západoněmeckých vztazích v letech 1949-1967 (viz Acta Oeconomica Pragensia, 2005, č. 3, s. 190-209) autor pokračuje v rozboru obchodních a dopravních vztahů mezi Československem a SRN v letech 1968-1989. Vychází z podpisu Smlouvy o vzájemných vztazích mezi Československem a SRN z roku 1973 a dále sleduje vývoj a strukturu zahraničněobchodních a dopravněpolitických vztahů (včetně úpravy vztahů s tranzitním partnerem - přístavem Hamburk). - Pozn. -- Viz též další příspěvky monotematického čísla věnovaného německým hospodářským dějinám.

Roman Hušek, Václava Pánková

Exchange rate changes effects on foreign direct investment Dopady změn směnných kurzů na přímé zahraniční investice

Prague economic papers, June 2008, Vol. 17, No. 2, p. 118-126

Příspěvek pomocí ekonometrických metod zkoumá problematiku přímých zahraničních investic (PZI) se zaměřením na vztah PZI a volatility směnných kurzů. Nejprve představuje reprezentativní ukázky typických modelů PZI, dále se zabývá specifikací modelů zohledňujících úroveň a volatilitu směnných kurzů a jejich hodnocením. Praktická aplikace modelu je předvedena pomocí panelových dat za ČR, Maďarsko, Filipíny a Thajsko.

Sabine Allafi

Gesamtentwicklung des deutschen Außenhandels 2007 weiterhin positiv : drei Fünftel der deutschen Ein- und Ausfuhren werden mit EU-Ländern abgewickelt

Celkový vývoj německého zahraničního obchodu v roce 2007 je nadále pozitivní : tři pětiny německých dovozů a vývozů se realizují se zeměmi EU

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 5, S. 409-419

Příspěvek seznamuje s vývojem zahraničního obchodu Německa v roce 2007. Sleduje přitom objem obchodní výměny, její teritoriální i komoditní strukturu. Kromě rozhodujícího podílu vývozů a dovozů do zemí Evropské unie upozorňuje na nárůst obchodní výměny s Čínou a Ruskem. Významnými partnery s rostoucím podílem jsou též Turecko, Jižní Korea, Brazílie a Indie. - Pozn.

Ivona Klabouchová

Jednodušeji a čitelněji : nový celní kodex EU

Euro, 2008, č. 26, s. 70

Příspěvek upozorňuje na nový celní kodex Evropské unie, který má modernizovat celní řízení a snížit časovou náročnost a náklady při plnění formalit spojených s vývozem a dovozem zboží. Srovnává současný stav s novým celním kodexem a poukazuje na nové prvky v této úpravě. Modernizovaný celní kodex nabude účinnosti až v roce 2010.

The Med's moment comes : investment in the Mediterranean

Přichází chvíle Med : investice do Středozeří

The Economist, July 12th 2008, Vol. 388, No. 8588, p. 74-76

K hospodářskému rozvoji zemí kolem Středozeřího moře, které vytvořily skupinu MEDA (deset jižních a východních zemí), a k rozvoji investic. Širší hospodářská jednotka vznikne díky připojení severovýchodních zemí oblasti, členů EU, které vytvoří Klub Med (Unii pro Středozeří). - Viz i článek na s. 13 pod názvem Club Med.

Projekt "Strukturentwicklung Zoll" : Ergebnisse und Umsetzung**Projekt "Strukturální vývoj celní správy" : výsledky a realizace**

Monatsbericht des BMF, Juni 2008, Nr. 6, S. 75-82

Příspěvek seznamuje s výsledky projektu německého Spolkového ministerstva financí zaměřeného na vypracování nové koncepce struktury a pracovních procesů celní správy, která má odpovídat změnám ve vývoji vnitřního trhu EU. Stručně též představuje Druhý zákon o změně zákona o finanční správě a dalších zákonů (Zweites Gesetz zur Änderung des Finanzverwaltungsgesetzes und anderer Gesetze), který vstoupil v platnost k 1.1.2008. Zahrnuje např. zřízení Spolkových finančních ředitelství - orgánů finanční správy na střední úrovni.

Wrestling for influence : who runs the world?**Zápas o vliv : kdo řídí svět?**

The Economist, July 5th 2008, Vol. 388, No. 8587, p. 35-38

Přehled hlavních světových institucí - hospodářských a finančních na jedné straně a politických na straně druhé; otázka ohrožení jejich výsadního postavení: asijské velmoci, transformační nástroje; různé iniciativy, nová seskupení; postavení Rady bezpečnosti OSN. - Viz i článek na s. 15 pod názvem What a way to run the world.

Podnik a podnikání

Juan Carlos Bárcena-Ruiz

Are the public firms more innovative than the private ones?**Inovují veřejnoprávní podniky více než soukromé podniky?**

Prague economic papers, June 2008, Vol. 17, No. 2, p. 157-167

Příspěvek pomocí modelu analyzuje, zda veřejnoprávní podniky mohou být efektivnější než podniky soukromé. Zaměřuje se přitom na srovnání jejich přístupu k inovacím a zkoumá, zda tento faktor (konkrétně sledované množství patentů) u veřejnoprávních a soukromých podniků může vysvětlit rozdíly v jejich efektivnosti. - Pozn.

Helmut Hauschild

Brüssel plant Billig-Konkurrenz für die GmbH**Brusel plánuje lacinou konkurenci pro s.r.o.**

Handelsblatt, 26.6.2008, Nr. 122, S. 5

Societas Privata Europea, SPE. Cílem "Small Business Act" - tedy navrhovaného zákona o evropské soukromé společnosti je usnadnit podnikatelům založení dceřiné společnosti v rámci EU. Úprava by se měla týkat všech 27 zemí EU, jednotná právní forma by měla přinést snížení nákladů (např. za poradenství), časové úspory, výhodnější sazbu DPH pro jednoduché služby, posílení pravomocí malých podniků vůči případným neplatičům atd. Mezi sporné body patří např. kmenový kapitál ve výši 1 eura (novější studie však údajně dokazují, že vyšší kmenový kapitál už pro banky neznamena záruku jistoty) a také předpisy o ručení jednatelů společností.

Irena Fleischmanová

Nová právní úprava živnostenského podnikání v roce 2008. 1. část

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 7, s. 54-59

Charakteristika změn v živnostenském zákoně (základní podmínky provozování živnosti, jednotlivé typy živností).

Michael Wehrheim, Dominik Rupp

Die Reform der Erbschaftsteuer und ihre Bedeutung für die Betriebsaufspaltung : die geplanten Begünstigungsregelungen für Betriebsvermögen und deren Auswirkungen auf das Rechtsinstitut der Betriebsaufspaltung

Reforma daně dědické a její význam pro rozštěpení podniku : plánované úpravy ke zvýhodnění podnikového majetku a jejich účinek na právní institut podnikového rozštěpení

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 27, S. 1455-1458

Reformní návrh k právu daně dědické (a oceňovacímu právu) v Německu počítá se zvýhodněním podnikového majetku; analýza tohoto návrhu zkoumá, jak dalece se plánovaná zvýhodnění dotýkají právního institutu podnikového štěpení - nastiňuje možné dopady a problematické oblasti v případě klasické či jiné formy podnikového štěpení. Teorie skupiny osob. Oddělení podnikových částí.

Hana Mášová

Zažít krachy, to vadí ... : bankroty

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 26, s. 26-31

K možným příčinám krachů firem v České republice v nejbližším období (např. vysoké ceny ropy, silná koruna, zpomalující ekonomika apod.).

Tomáš Otruba, Petr Přecechtěl, Josef David

Zákon o nabídkách převzetí

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 6, příl. (10 s.)

Komentář k zákonu č. 104/2008 Sb., o nabídkách převzetí a o změně některých dalších zákonů (s platností od 1. dubna 2008). Tento zákon v plném rozsahu nahrazuje stávající úpravu nabídek převzetí dosud obsaženou v § 183a až 183h obchodního zákoníku. Působnost zákona, kolizní úprava, ochrana před deformacemi trhu, vznik nabídkové povinnosti, proces schvalování, výše protiplnění, informační povinnost vůči cílové společnosti, zveřejnění nabídky navrhovatelem, proces akceptace nabídky převzetí atd. - Praktická příručka.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Milan Šimáček

Budiž reforma! : penzijní spoření

Euro, 2008, č. 30, s. 68-69

Příspěvek seznamuje s aktuální koncepcí důchodové reformy v České republice, zejména s její druhou etapou připravovanou ministerstvem financí. Tato druhá etapa bude spočívat v oddělení majetku penzijních fondů a účastníků dobrovolného důchodového připojištění. V tomto smyslu ministerstvo připravuje nový zákon o penzijním připojištění, jehož základní teze mají být předloženy vládě do podzimu 2008.

Libor Dušek, Štěpán Jurajda

Co Nečasova penzijní reforma dokáže - a co ne

Hospodářské noviny, 24.7.2008, roč. 52, č. 144, s. 5

K návrhu na vyvedení části prostředků z veřejného důchodového systému do soukromých penzijních fondů (tzv. opt-out).

Gabriela Halířová

Nový rodičovský příspěvek a jeho problematické aspekty

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 11, s. 393-397

K nové právní úpravě rodičovského příspěvku, která je součástí reformy veřejných financí - a která vyvolává diskusi u odborné i laické veřejnosti. Pohled do minulosti (vývoj dávky v předchozích letech), podmínky nároku a způsob čerpání, problematické otázky (nerovné postavení oprávněných osob, postavení osob samostatně výdělečně činných). - Pozn.

Working mothers, unite! : women in Germany**Pracující matky, spojte se! : ženy v Německu**

The Economist, July 12th 2008, Vol. 388, No. 8588, p. 36-37

K postavení žen v Německu: volba mezi mateřstvím a kariérou, rodinná politika, nové zákony.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Claudio A. Agostini, Gastón A. Palmucci

The anticipated capitalisation effect of a new metro line on housing prices**Očekávaný efekt kapitalizace nové linky metra na ceny domů a bytů**

Fiscal studies, June 2008, Vol. 29, No. 2, p. 233-256

Příspěvek zkoumá pozitivní dopady investic do veřejné dopravy na kapitalizaci nemovitostí s blízkým přístupem k této dopravě. Empirická analýza se zaměřuje na očekávanou vyšší obchodovatelnost domů a bytů v důsledku výstavby nové linky metra v Santiagu (Chile). Využívá databáze nákupních a prodejních cen domů a bytů ve městě od prosince 2000 do března 2004 a dokládá nárůst cen v závislosti na přístupu k metru. Dokládá i nepřímý efekt této kapitalizace ve formě vyššího výběru daně z majetku. - Pozn.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé**Existenzsicherung und Erwerbsanreiz : Kurzfassung eines Gutachtens des Wissenschaftlichen Beirats beim Bundesministerium der Finanzen****Existenční zajištění a pracovní pobídky : zkrácené znění expertní zprávy Vědecké rady při Spolkovém ministerstvu financí**

Monatsbericht des BMF, Juni 2008, Nr. 6, S. 67-74

Příspěvek seznamuje s hlavními body expertní zprávy Vědecké rady při Spolkovém ministerstvu financí věnované tématu existenčního zajištění a pracovních pobídek v souvislosti s reformou tradičního sociálního zabezpečení v Německu. Analyzuje řadu modelů "kombinované" mzdy se zohledněním očekávaných nákladů a možných dopadů na zaměstnanost, hodnotí reformy dávek v nezaměstnanosti směřující k větší podpoře zaměstnanosti. Pozornost věnuje i reformě minimální mzdy. - Pozn.

František Múčka

Nenormálně slovenské platy

Trend, 2008, č. 24, s. 14-15

Příliš nízká dynamika růstu mezd v SR, k příčinám z pohledu Ministerstva financí a centrální banky.

V Rakousku protežují starší zaměstnance

Finanční management, 2008, roč. 5, č. 5, s. 11

Podpora zaměstnanosti starších lidí v Rakousku; postihy zaměstnavatele (firmy) za propuštění zaměstnance v předpenzijním věku, zvýhodněný firemní odvod do fondu nezaměstnanosti v případě zaměstnání osoby starší 50 let.

Ladislav Jouza

Zaměstnávání důchodců

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 7, s. 21-24

Legislativní podmínky zaměstnávání důchodců v ČR.

Právo

Michal Šejvl

Aplikace práva ES národními soudy a res judicata

Právník, 2008, roč. 147, č. 7, s. 713-737

Autor se zaměřuje především na otázku, zda a v jakých případech musí národní soudy prolomit zásadu rei judicatae, když se ukáže, že konečné rozhodnutí je v rozporu s právem ES. O tomto problému pak pojednává zejména v souvislosti s relativně nedávno vydaným rozsudkem ESD ve věci Lucchini. Podrobněji k rozhodnutí ve věci Lucchini (jeho rozbor a kritika), předchozí judikatura týkající se národní procesní autonomie, možná alternativní řešení věci Lucchini. Možné dopady rozhodnutí ve věci Lucchini na aplikaci práva ES soudy v České republice. - Pozn.

Steve Berkman ... [et al.]

The fight against corruption: international organizations at a cross-roads

Boj s korupcí: mezinárodní organizace na rozcestí

Journal of financial crime, 2008, Vol. 15, No. 2, p. 124-154

V příspěvcích odborníků z různých zemí světa se hodnotí, jak se mezinárodním organizacím daří bojovat s korupcí. - Pozn.

Petr Wawrosz

Implementace norem EU v oblasti obchodního práva, ochrany spotřebitele a životního prostředí a české národní zájmy

Scientia et Societas, 2008, roč. 4, č. 2, s. 118-138

Rozbor vybraných právních předpisů ČR, které byly harmonizovány s právem Evropské unie (zaměřeno na normy, které v ČR nabyly účinnosti v roce 2007, příp. na počátku roku 2008). Jedná se o problematiku obchodního práva, ochrany spotřebitele a odpadů.

Tomáš Pohl

Nová úprava insolvenčního řízení. 3. část

Obchodní právo, 2008, roč. 17, č. 5, s. 2-12

Tato část příspěvku se zabývá činností insolvenčního správce po prohlášení konkurzu, novým institutem - zprávou o hospodářské situaci dlužníka, zajištěním existenčních potřeb dlužníka, zpeněžením majetkové podstaty, postavením zajištěných věřitelů z hlediska jejich nároku na uspokojení pohledávky, nakládáním s výtěžkem zpeněžení, problematikou konečné zprávy a rozvrhu, zrušením konkurzu apod.

Tomáš Richter

Reorganizace podle insolvenčního zákona. 1. část

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 13, s. 465-474

Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, řešení úpadku reorganizací (povolení reorganizace, standardní a předjednaná reorganizace, provoz a správa dlužníkovy podniku). - Pozn.

Robert Zbírál

Vystoupení z Evropské unie ve světle evropského a mezinárodního práva

Právník, 2008, roč. 147, č. 7, s. 752-773

V úvodu několik poznámek k problematice vystoupení, dále o souhlasném vystoupení z Unie a podrobněji k legitimitě jednostranného vystoupení, ke kterému není třeba souhlasu ostatních států EU (z pohledu práva evropského a mezinárodního práva veřejného). Jednostranné vystoupení v judikatuře Soudního dvora. - Pozn.

Milada Vaněčková

Základní informace o postupu Ministerstva vnitra v plnění Strategie vlády v boji proti korupci

Veřejná správa, 2008, č. 12, střed. příl. (s. 1-3)

Strategie vlády v boji proti korupci; pilíře potírání korupce v ČR, prevence korupce, výsledky analýz. - K problematice také čas. Poradce veřejné správy, 2008, č. 8, s. 2-4.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 13

Námitky nesprávného výkladu komunitárního práva: čl. 10, čl. 234 SES: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Finanzgericht Hamburg (Německo): Willy Kempter KG v. Hauptzollamt Hamburg-Jonas

rozsudek ESD z 12.2.2008

C-2/06

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 14

Diskriminace z důvodu trvalého pobytu: čl. 18 odst. 1 SES: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Sad Okregowy Koszalin (Polsko): Halina Nerkowska v. Zakład Ubezpieczeń Społecznych

rozsudek ESD z 22.5.2008

C-499/06

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Miroslav Plašil, Miroslav Kalous

Rozvoj statistiky transakcí ve čtvrtletních finančních účtech

Statistika, 2008, roč. 45, č. 3, s. 205-215

Článek se věnuje otázkám sestavení čtvrtletní tokové statistiky finančních účtů v podmínkách České republiky. Jeho cílem je zvýšit povědomí o nově vznikající statistice, vytvořit představu o její tvorbě a naznačit oblasti jejího možného využití.

Frank Wallau ... [et al.]

Die Zeitwerttabelle als Schätzinstrument für den Zeitaufwand zur Erfüllung staatlicher Informationspflichten

Tabulka časových hodnot jako odhadní nástroj zjišťování časové náročnosti plnění informačních povinností ze zákona

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 5, S. 379-387

Příspěvek seznamuje s tabulkou časových hodnot sloužící ke zjišťování časové náročnosti v rámci modelu standardních nákladů pro měření administrativní zátěže při plnění zákonem stanovených informačních povinností v Německu. Nejprve popisuje hlavní prvky modelu standardních nákladů (SKM), dále se zabývá praktickou aplikací tabulky časových hodnot v různých oblastech využití. - Pozn.

Účetnictví

Gero Wiechens, Iris Helke

Die Bilanzierung von Finanzinstrumenten nach dem Regierungsentwurf des BilMoG

Účtování finančních nástrojů podle vládního návrhu zákona k modernizaci účetního práva

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 25, S. 1333-1338

K novým plánovaným úpravám účtování finančních nástrojů v důsledku německého zákona BilMoG, přiblížení předpisů pro znázornění oceňovacích jednotek. V příspěvku se současně analyzuje, jak dalece zákonodárce při tvorbě vládního zákona zohlednil kritické připomínky přednesené ze strany odborníků. Účtování finančních nástrojů nabytých pro obchodní účely, znázornění oceňovacích jednotek; příklady. - Pozn.

Heinz Kußmaul, Stephan Meyering

BilMoG-Regierungsentwurf: wen entlastet § 241a HGB-E?

Návrh zákona o modernizaci účetního práva: komu uleví § 241a navrhovaného obchodního zákoníku?

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 27, S. 1445-1447

Vládní návrh německého zákona BilMoG mj. předpokládá, že určité podniky (např. malé živnosti) budou osvobozeny od povinnosti účetnictví stanovené obchodním právem (tzn., že namísto roční závěrky by sestavovaly účet přebytku příjmů). Bližší pohled však ukazuje, že plánované změny přinesou pouze minimální úlevy a také, že se jen minimálně zmenší počet podniků s povinným účetnictvím. K současné povinnosti vést účetnictví, povinnost resp. zásada řádného účetnictví nastavená obchodním zákoníkem, zásady pro povinné účetnictví derivátů, zásady originárního daňového účetnictví. Změny v povinnosti účtování (§ 241a HGB) plánované v referentském a vládním návrhu zákona BilMoG. - Pozn.

Jens Berger, Robert Walter

Das Diskussionspapier des IASB zur Bilanzierung von Altersversorgungsleistungen : Darstellung der vorgeschlagenen Regelungen und kritische Würdigung der praktischen Implikationen

Diskuzní materiál IASB k účtování závazků starobního zabezpečení : prezentace navrhovaných úprav a kritické hodnocení praktických implikací

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 24, S. 1277-1282

Účtování závazků vyplývajících z (podnikového) starobního zabezpečení má z hlediska účetní závěrky podniku mimořádný význam a proto se často stává předmětem mezinárodních diskusí. Snahou IASB je zlepšit zprostředkování "jasné, spolehlivé a srovnatelné" informace o penzijních závazcích investorům, analytikům a podnikům; prezentovány jsou kritické body aktuálních úprav IAS 19 a návrhy řešení IASB s uvedením dopadů na praxi. Koridorová metoda. - Pozn.

Miloš Kořínek

Doba úschovy účetních záznamů a sankce za její nedodržení

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 12, s. 22-24

K problematice délky doby uložení účetních dokladů, a to zejména v souvislosti s prováděním daňových kontrol. Doba úschovy účetních záznamů podle různých zákonů (o účetnictví, o daních z příjmů, o dani z přidané hodnoty aj.). Přechod povinností spojených s uschováváním účetních záznamů. Sankce za porušení povinnosti uschovávat účetní záznamy.

Stephen A. Hecht, Maren Gräfe, Christian Jehke

Rechtsschutz im Enforcement-Verfahren

Právní ochrana v řízení enforcement

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 23, S. 1251-1257

Dvoustupňové kontrolní řízení enforcement v Německu již dva roky provádí DPR (Německý úřad pro kontrolu účetnictví) a následně BaFin (Spolkový úřad dozoru nad finančními službami). Kontrolní řízení se týká podniků kótovaných na burze a jeho cílem je zvýšení disciplíny v účetní praxi.

K působnosti nařízení DPR a BaFin v rámci řízení enforcement z pohledu podniku resp. z hlediska jeho potřeby a předpokladů k oprávněnému vyhledání právní pomoci proti vydaným opatřením. - Pozn.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 8/2008

Odpovědnost za vedení účetnictví, schválení účetní závěrky. Nabytí a prodej cenných papírů - kapitálové společnosti. Prodej podniku. Otázky z praxe účetnictví. Daňová evidence a rezervy. Výroční zpráva. Automobil a daň z příjmů.

č. 9/2008

Zásoby předané ke zpracování - kooperace. Rezervy. Účetní závěrka dle Mezinárodních standardů. Otázky z praxe k daňové evidenci.

Účetní TIP

č. 17/2008

Postřehy z auditorské praxe – Auditorské výroky a důvody jejich vydání. Postřehy z praxe insolvenční správkyně - Oddlužení a jeho praktická aplikace.

Veřejná správa

Taisia Čebišová

Czech POINT - nový fenomén v české veřejné správě

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 12, s. 447-452

Geneze projektu Czech POINT (kontaktní místa veřejné správy), právní povaha CP, výhrady k postupu realizace projektu i k názvu Czech POINT. - Pozn.

Sandy Freret, Patrick Taillepied

Local government headcount

Počet zaměstnanců v místní správě

Trésor-economics, May 2008, No. 37, p. 1-8

Příspěvek zkoumá vývoj počtu státních zaměstnanců na úrovni místní správy ve Francii. Upozorňuje na rychlejší nárůst počtu zaměstnanců místní správy ve srovnání s centrální státní správou, který trvá již od počátku osmdesátých let. Zabývá se též otázkou vlivu přesunu pravomocí z centrální na nižší úroveň státní správy, příp. vlivem různých dalších (např. historických) faktorů územního členění státní správy v zemi. - Pozn.

Veřejné finance. Rozpočet

Frédérique Cerisier

Euro zone public finances : an increasingly complex exercise

Veřejné finance v eurozóně : stále komplexnější úkol

Conjoncture, June 2008, No. 6, p. 15-26

Příspěvek rozebírá vývoj veřejných financí v eurozóně v roce 2007 a odhaduje hospodářský růst a stav rozpočtů v roce 2008. Upozorňuje na rizikové faktory v makroekonomickém prostředí, na opatrnost odhadů hospodářského růstu ze strany evropských institucí a na rozdílný stupeň doporučeného uvolňování fiskální politiky pro sledované země eurozóny s cílem podpory růstu. - Pozn.

Hospodaření obcí : bilance příjmů a výdajů za rok 2007

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 3, s. 12-13

Pohled na hospodaření samospráv v roce 2007; výše a struktura daňových příjmů, bilance výdajů obcí a důvody jejich absolutního poklesu oproti roku 2006. Hospodaření DSO (dobrovolných svazků obcí). - K tématu také příspěvek Vývoj cen a výdaje obcí na s. 20-21.

Obecní dluh se snížil

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 3, s. 18

Hospodaření samospráv v ČR; pohled na vývoj zadluženosti obcí v rozmezí let 1994-2007 (výše, počet obcí, podíl na obyvatele).

Renate Schulze-Steikow, Otto Dietz, Wolfgang Müller

Öffentliche Finanzen im Jahr 2007**Veřejné finance v roce 2007**

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 5, S. 438-445

Příspěvek představuje přehled vývoje veřejných financí v Německu v roce 2007. Sleduje celkový vývoj rozpočtových příjmů a výdajů a vývoj podle jednotlivých kvartálů a stupňů státní správy (spolkový stát, spolkové země, komunální rozpočty). - Pozn.

Rozpočtové hospodaření krajů ve světle státního závěrečného účtu za rok 2007

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 3, s. 10-11

Hodnocení hospodaření krajů v návaznosti na výsledky státního závěrečného účtu. Územní rozpočty celkem; příjmy a výdaje krajů, transfery krajům, hospodaření příspěvkových organizací. V tabulkách bilance příjmů/výdajů krajů v letech 2006 a 2007.

Steuerschätzung im internationalen Vergleich**Odhad daně v mezinárodním srovnání**

Monatsbericht des BMF, Juni 2008, Nr. 6, S. 55-65

Příspěvek se zabývá metodami daňových odhadů jako důležitým nástrojem rozpočtového plánování. Seznamuje se současným stavem této problematiky ve dvanácti vybraných vyspělých zemích OECD. Poskytuje obsáhlý přehled organizačního uspořádání, zveřejňování výsledků, transparentnosti, metod daňových odhadů a kvality prognóz ve sledovaných zemích. - Pozn.

Věra Kameníčková, Ondřej Piroháníč

Zadlužení obcí podle krajů

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 3, s. 50-51

Zadluženost obecních samospráv ČR v rámci jednotlivých krajů, v grafu průměrné hodnoty předlužení obcí v krajích v letech 2004-2007. Počet dlouhodobě předlužených obcí v jednotlivých krajích.

Zum Zweiten Bericht zur Tragfähigkeit der öffentlichen Finanzen**Ke Druhé zprávě o udržitelnosti veřejných financí**

Monatsbericht des BMF, Juni 2008, Nr. 6, S. 37-47

Příspěvek seznamuje s hlavními závěry Druhé zprávy o udržitelnosti veřejných financí ze 4.6.2008 (Německo). Dokládá, že díky reformám a konsolidačním úspěchům v posledních letech je Německo připraveno zvládnout nároky spojené s demografickým vývojem v zemi (za předpokladu dlouhodobých vyrovnaných rozpočtů spolkového státu i spolkových zemí). Důležitá je i pokračující podpora hospodářského růstu a zaměstnanosti, prioritním úkolem je další zlepšování kvality vzdělání. - Pozn.

Zdravotnictví

Matthias Thibaut

Der englische Patient

Anglický pacient

Handelsblatt, 3.7.2008, Nr. 127, S. 10

National Health Service, NHS. Kritický pohled na zastaralý britský státní zdravotní systém, který byl založen v roce 1948 (tento státní monopol představuje se svým 1,5 mil. zaměstnanců největšího evropského zaměstnavatele, fungování systému stojí 2 mld. liber týdně).

Nicholas Timmins

Growing ranks of the elderly add to age-old costs dilemma

Rostoucí počty starších osob zvětšují dilema ohledně nákladů na stárnutí obyvatelstva

Financial Times, 2.7.2008, No. 36733, p. 8

Analýza toho, jak se stárnutím obyvatelstva rostou ve vyspělých zemích náklady na zdravotní péči.

Zuzana Roithová

Ještě je šance : zdravotnictví

Euro, 2008, č. 29, s. 68-69

Příspěvek k diskusi o reformě zdravotní péče v ČR shrnuje celkové souvislosti i aktuální situaci přípravy nových zákonů. Upozorňuje mimo jiné na prvky v návrhu zákona o zdravotních službách, které jsou pro úspěch budoucí reformy důležité, včetně nezbytnosti vstřícné komunikace odpovědných míst. Dokládá, že reforma musí být pro veřejnost i koaliční partnery důvěryhodná.

Zemědělství

Jana Sereghyová

Cenová exploze v mezinárodním obchodě zemědělskými produkty

Scientia et Societas, 2008, roč. 4, č. 2, s. 60-68

K dramatickému vzestupu cen zemědělských produktů, k jeho příčinám a možnému dalšímu vývoji. Podrobněji k některým faktorům zdražení (nárůst poptávky po mase, výroba biopaliv aj.). Doplněno četnými číselnými údaji, např. o vývoji cen obilovin a olejnin v letech 2000-2007, o vývoji cen potravin a ropy (2006-2008), predikcí vývoje cen potravin v příštích letech (v grafech) a programy výroby etanolu v USA, Kanadě, Číně a Brazílii. Připojena světová mapa hladu.

Životní prostředí

Emissions suspicions

Podezření kolem emisí

The Economist, June 21st 2008, Vol. 387, No. 8585, p. 92

Zaměřeno na otázku, zda země, které regulují emise skleníkových plynů, nejsou vystaveny nekalé soutěži ze strany těch zemí, které se regulaci vyhýbají. Zpracováno na základě několika studií. - Odkaz.

Tereza Tichá

Nová právní úprava na úseku ohlašovacích povinností při znečišťování životního prostředí

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 6, s. 10-15

K problematice integrovaného registru znečišťování životního prostředí (IRZ). Přehled právních norem upravujících IRZ, struktura nového zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů. Hlavní změny, srovnání s požadavky evropské právní

úpravy. Podrobněji např. ke schématu ohlašování podle nové právní úpravy, k okruhu povinných osob, k rozsahu ohlašovací povinnosti apod. Centrální ohlašovna. - Pozn.

Životní úroveň

Stanislava Hronová, Richard Hindls

Ekonomické chování sektoru domácností ČR - spotřeba a zadluženost

Statistika, 2008, roč. 45, č. 3, s. 189-204

Spotřeba a disponibilní důchod domácností v letech 1995-2005 (sklon domácností ke spotřebě, míra úspor aj.). Majetek a závazky domácností.

Ostatní

Josef Pravec, Jiří Kouda

Pačesova komise prolomila mlčení : energetika

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 28, s. 36-40

O budoucnosti české energetiky. Podrobný komentář k prvním závěrům, ke kterým dospěla vládou jmenovaná nezávislá energetická komise pod vedením předsedy Akademie věd ČR (podpora jaderné energetiky, jen mírný dovoz plynu, prolomení územních limitů pro těžbu hnědého uhlí apod.). Některé kritické ohlasy.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Ben Hall

France moves to tax health insurers in effort to cut budget overspend

Francie chce zdanit zdravotní pojišťovny, aby se snížily nadměrné rozpočtové výdaje

Financial Times, 30.7.2008, No. 36757, p. 4

Francouzská vláda oznámila záměr uvalit daň na zdravotní pojišťovny a uskutečnit řadu dalších opatření, kterými by se snížilo očekávané překročení rozpočtovaných výdajů na zdravotnictví ve výši 4 mld. EUR.

Daň z obratu soukromých zdravotních pojišťoven a pojišťovacích fondů, které poskytují doplňkové pojištění, vynese 1 mld. EUR ročně. Vláda se rovněž bude snažit o omezení nadměrného předepisování léků a sníží cenu rentgenu, krevních zkoušek a nemocniční dopravy. Opoziční socialisté však tvrdí, že zdravotní pojišťovny jednoduše přenesou daň na pacienty ve formě vyššího pojistného.

Francie má jeden z nejlepších systémů zdravotní péče na světě, ale za vysokou cenu. Rozpočet zdravotnictví se letos vyšplhá ke 152 mld. EUR, tj. ke zhruba 11 % HDP. Je financován z povinného sociálního pojištění, ale příjmy z něho již řadu let nepokrývají rychle rostoucí výdaje.

Nárůst sociálního pojištění placeného zaměstnanci a zaměstnavateli by ještě navýšil nemzdové náklady práce, které i tak patří v Evropě k nejvyšším.

Poté, co celkový schodek veřejného sektoru dosáhl v loňském roce 2,7 % HDP, chce francouzská vláda vyrovnat do r. 2012 rozpočet a k tomu se nutně potřebuje zbavit nadměrných výdajů na zdravotnictví.

Zdravotní systém vykázal v loňském roce deficit ve výši 4,6 mld. EUR, což bylo velké zlepšení oproti 11,6 mld. EUR v r. 2004. Ale ministr pro rozpočet Eric Woerth v rozhovoru pro Le Parisien varoval, že schodek bude každým rokem narůstat o 2 mld. EUR, nebudou-li přijata žádná opatření.

Vláda mohla zastavit růst schodku zvýšením ceny za předpis a spoluúčasti pacientů na nákladech na léčbu, ale místo toho se rozhodla hledat jiné zdroje příjmů.

Prezident Nicolas Sarkozy vyvolal před rokem politickou bouři, když zvýšil poplatky za předpis, i když jen málo, a to zejména proto, že k tomuto kroku došlo ve stejnou dobu, kdy byly ve prospěch bohatých sníženy daně.

Francouzské vlády se opakovaně snažily přijmout opatření ke snížení výdajů a zvýšení příjmů, ale nikdy se jim nepodařilo dosáhnout vyrovnaného hospodaření. Je tomu tak i proto, že francouzský zdravotní systém zahrnuje i samostatně výdělečně činné doktory a nezávislé instituce, placené spíše z pojistných fondů než přímo z vládních prostředků.

Za posledních 25 let se zdravotní výdaje zvyšovaly v průměru každý rok o 1,3 % rychleji, než hospodářský růst. CNAM (organizace dohlížející na povinné zdravotní pojištění) se domnívá, že jestliže bude pokračovat trend posledních deseti let, mohly by se zdravotní výdaje zvýšit ze 140 mld. EUR v r. 2006 na 210 mld. EUR do r. 2015.

Jedním strukturálním problémem ve francouzském systému je, že pacienti mohou navštívit přímo odborného lékaře, aniž by měli doporučení od všeobecného nebo rodinného lékaře. Vláda to chce omezit tím, že pacienti budou platit víc, pokud půjdou přímo ke specialistovi. Zvažuje i zrušení dalších výhod, jako jsou brýlová skla zdarma.

Kromě toho zahájila program nemocniční racionalizace, který sdružuje menší nemocnice pod kontrolu regionálního centra. Nemocnice mají být placeny výhradně podle činnosti, aby se podpořila produktivita. Vláda chce také omezit lékařům svobodu rozhodování, kde budou praktikovat.

Očekávaných úspor bude dosaženo zčásti přesunutím nákladů z jednoho rozpočtu do druhého. Např. dluh fondu zdravotního pojištění ve výši 9 mld. EUR se převede na jiný samostatný subjekt. Zdravotnictví tak ušetří 400 mil. EUR ročně na úrocích, i když náklady stejně ponese vláda.

Vláda bude rovněž usilovat o to, aby výplaty z titulu chorob z povolání a pracovních úrazů byly hrazeny z fondu ustanoveného pro tyto účely, nikoliv z fondu všeobecného zdravotního pojištění.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Peer Steinbrück

Kompetenzen stärken

Posílení kompetencí

Auszüge aus Presseartikeln, 25. Juni 2008, Nr. 26, S. 11

Před šedesáti lety, 21. června 1948, se v Německu uskutečnila měnová reforma, která rozhodujícím způsobem přispěla k vytvoření předpokladů pro překonání tehdejšího poválečného nouzového hospodářství. I když zodpovědnost za měnovou reformu nesli západní spojenci, byl to především Ludwig Erhard, který tehdy svým rozhodováním nastavil základní směr dalšího vývoje - k sociálně tržnímu hospodářství.

Uvolněním cen a zrušením přímého řízení ekonomiky naordinoval Němcům radikální reformu, bez které by se tehdejší měnová reforma nemohla podařit. Zůstane to jeho trvalou historickou zásluhou. Měnová reforma a uvolnění cen se opravdu ukázaly jako úspěšná „kombinovaná terapie“, která nastartovala cestu k německému hospodářskému zázraku.

Po šedesáti letech prochází náš stát opět závažným reformním procesem – i když co do radikálnosti ho lze s přelomovým rokem 1948 srovnávat. Realizace reformy je nezbytná, protože náš hospodářský model se musí přizpůsobit změnám v důsledku globalizace a demografického vývoje a tento proces přizpůsobování musí pokračovat i v budoucnosti.

Přitom model sociálně tržní ekonomiky byl a i nadále zůstává modelem úspěšným. Mnozí ale přehlížejí, že tento model není nějakým zkonstatěným uspořádáním, nýbrž že se jedná o stále se vyvíjející řád, jehož ráznost je třeba přizpůsobovat stále se vyvíjejícím požadavkům. Vzhledem tomu, že toto přizpůsobování bylo všemi politickými stranami dlouho odkládáno, je tlak na změny o to větší. Jeho razance je dána rostoucí konkurencí v důsledku globalizace, stále většími nároky na vzdělávací systém, demografickým vývojem a jeho důsledky pro náš systém sociálního zabezpečení i výrazně zmenšeným prostorem pro sestavování veřejných rozpočtů.

Odpovědí na tyto výzvy bylo nastartování reformního procesu Gerhardem Schröderem a Agendou 2010, na které pak navázala i velká koalice. Šlo přitom o nové nastavení vztahu mezi trhem a sociálním vyrovnáním, nikoli o zrušení sociálních aspektů tržní ekonomiky. Tržní radikalismus se svým zničujícím dopadem na soudržnost ve společnosti není naším cílem. Nemůžeme se ale izolovat od důsledků globalizace a zvyšovat státem vyplácené sociální dávky bez ohledu na plátce příspěvků.

Pro nás politiky je hořkým zjištěním, že navzdory úspěchu reformy je jejich podpora mezi obyvatelstvem velmi vzdálená obrazu z roku 1948. Ale nedělejme si iluze: reformní skepse – a rovněž zásadní skepse vůči našemu sociálně liberálnímu tržnímu uspořádání – je z větší části výsledkem pocitu nespravedlnosti, který lidé dnes zažívají a který v nemalé míře spočívá v rostoucí příjmové nerovnosti.

Přirozeně nelze považovat rovnoměrné rozdělování příjmů za míru všech věcí. Správné ale je, aby se zlepšila situace těch, kteří v tomto systému přicházejí o svoje postavení. Mnozí jsou v důsledku ztráty zaměstnání a perspektiv vytlačeni na okraj společnosti a „předávají“ tento osud i svým dětem. Toto považují za hluboce nespravedlivé a chci to změnit.

Pouze stát, který si zachová svoji akceschopnost, může určovat pravidla hry a zajišťovat spravedlnost příležitostí. Ale jakým způsobem? Každopádně nikoli cestou stále se zvyšujících sociálních transferů, které znamenají nárůst zadlužení a tím i omezování našich možností pro podporu takových potřebných

výdajových oblastí, jakými jsou vzdělání, věda a výzkum, ale i pro snižování zátěže ve formě daní a odvodů. To jistě není v zájmu nikoho. Jedinou odpovědí, která slibuje úspěch, musí být výrazné zlepšení šancí lidí se zapojit, spravedlnost příležitostí a účasti v naší zemi. Jen takovým způsobem můžeme získat podporu lidí pro reformy. Je proto nezbytné, aby se zodpovědná reformní politika nezaměřovala pouze na posilování hospodářské dynamiky. Musí také posilovat schopnost lidí participovat na vyšším hospodářském růstu.

Náš hospodářský a společenský systém by v dlouhodobé perspektivě ztratil zásadní faktor společenské akceptace, bez které by se nemohly realizovat všechny změny, před kterými stojíme. Zatím mají lidé dojem, že jsou to jen nemnozí – často citovaná globalizační elita – kteří z nastalých změn profitují.

Jde mi tedy o to, zabránit trvalé ztrátě důvěry lidí v naše dosud tak úspěšné hospodářské a společenské principy, v zásady sociálně tržní ekonomiky, na kterých jsme se dopracovali k dnešnímu postavení a úspěchům. Hlavní roli přitom hraje akceschopný stát, provádějící solidní finanční politiku. Ne „stát, který nenasytně krade a odsává ze společnosti“, nýbrž silný stát, který je schopen zajistit takové rámcové hospodářské a společenské podmínky, které umožní propojení hospodářského růstu se spravedlností a sociální stabilitou. Potřebujeme stát, který by lépe než dosud posiloval kompetence lidí a ne jim jenom dodatečně poskytoval dávky.

Pro finanční politiku z toho vyplývá základní úkol: spojit solidní rozpočtovou a finanční politiku s cílenými investicemi do budoucnosti ve formě podpory vzdělání a výzkumu, při sladování kariéry a péče o rodinu i do integrace do společnosti. Jen touto kombinací budeme s to dlouhodobě posilovat růstový potenciál našeho hospodářství.

(Autor je německý spolkový ministr financí.)

Zpracovala Ing. K. Gubová

Dani Rodrik

Warten auf neuen Keynes

Čekání na nového Keynese

derStandard.at, 15. August 2008

Světová ekonomika již jeden globalizační kolaps zažila. Éra volného obchodu v systému zlatého standardu skončila náhle v roce 1914 a po skončení 1. světové války už nebylo jeho obnovení možné. Otázka, zda nás snad v brzkou podobnou zhroutil světové ekonomiky opět nečeká, není nepatřičná.

Ačkoli globalizace obdařila pokrokové země blahobytem v dosud nebývalé míře a pro stovky miliónů chudých dělníků byla požehnáním, stojí na nejistých nohách, protože globální trhy jsou jen slabě „ukotveny“. Neexistuje globální kartelový úřad ani globální centrální banka či úřad dohledu ani globální bezpečnostní síť a samozřejmě ani globální demokracie.

Americké prezidentské volby ukazují, jak je v nejmocnější zemi světa podpora volného obchodu nestabilní a subprime krize zase prokázala, nakolik může nedostatečná mezinárodní regulace zhoršit vnitřní křehkost finančních trhů. Nárůst cen potravin odhaluje nevýhody vzájemné hospodářské závislosti bez globálních transferových a kompenzačních programů.

Když tedy je globalizace v nebezpečí, kdo je jejím skutečným nepřítelem? Byly doby, kdy se celosvětové elity mohly utěšovat myšlenkou, že opozice světového obchodního režimu pochází z násilnických anarchistů, egoistických protekcionistů, odborářů a idealistických leč ignorantských mladistvých, a tak tyto elity samy sebe považovaly za ty opravdu pokrokové, protože se domnívaly, že zajištění a další rozvoj globalizace jsou nejlepším prostředkem proti chudobě a nejistotě.

Tento sebevědomý postoj však jako by již vyprchal; místo něj nastoupily pochybnosti, otázky a skepse. Dnešní noviny zaplňuje zprávami stále rostoucí počet ekonomů, kteří se neodchylují od hlavního proudu a jen zpochybňují údajně jasné přednosti globalizace. Ti, co neztratili odvahu, však jsou velmi nejednotní ohledně žádoucího nasměrování dalšího vývoje globalizace - nikdo z nich ale samozřejmě proti globalizaci není. Nepožadují ústup, ale vytvoření nových institucí a kompenzačních

mechanismů, které by měly zabezpečit globalizaci efektivnější, spravedlivější a udržitelnější. Dnes již otázka nezní: „jste pro nebo proti globalizaci?“, ale „jak by měla vypadat pravidla globalizace?“.

První tři desetiletí po roce 1945 byla pod vládou brettonwoodského konsenzu - mělkého multilateralismu, který politice dovoľoval zaměření na sociální otázky a plnou zaměstnanost ve vlastní zemi a současně globálnímu obchodu umožnil opětovný rozkvět. Tento režim byl v 80. a 90. letech minulého století nahrazen agendou dalekosáhlé liberalizace a hospodářské integrace.

Tento model, jak jsme se mezitím poučili, už není udržitelný. Aby globalizace přežila, potřebuje nový intelektuální konsenzus, který ji podepře. Světová ekonomika zoufale čeká na nového Keynese.

(Autor je profesorem politické ekonomie.)

Zpracovala M. Beránková